

CONSILIUL RAIONAL CĂUȘENI
DIRECȚIA EDUCAȚIE, CULTURĂ, TINERET, SPORT ȘI TURISM

A P R O B A T:

Șef -interimar Direcție Educație, Cu
Tineret, Sport și Turism Căușeni
Dna Valentina CURTEV _____
17 ianuarie, 2023

**Raport analitic anual privind activitatea Bibliotecilor
Publice Teritoriale din raionul Căușeni.
Anul 2022 - consolidarea relațiilor dintre bibliotecă și
comunitate.**

Căușeni, 2023

Responsabil date statistice – Șestacovschi Larisa, specialist principal bibliotecii,
Direcția Educație, Cultură, Tineret, Sport și Turism Căușeni

Responsabil de elaborarea Raportului, coordonator, - Liuba Osipov, director
BPR „Ion Ungureanu” Căușeni

Responsabili pe compartimente :

Instruiri și dezvoltare profesională - Popușoi Natalia, director-adjunct BPR

Servicii de bibliotecă și utilizarea lor – Apostol Oxana, Gargalîc Svetlana,
bibliotecari BPR

Serviciul dezvoltarea colecțiilor – Vrabie Liuba, bibliotecar BPR

Servicii pentru copii - Balan Natalia, bibliotecar, filiala copii a BPR

Abrevieri și acronime:

BPR – Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” Căușeni

BPT – Bibliotecile Publice Teritoriale r-l Căușeni

BP – biblioteca publică

BÎ – Bibliotecile din instituțiile de învățământ din r-l Căușeni

DECTST – Direcția Educație Cultură Tineret Sport și Turism Căușeni

ABRM- Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova

APL- Administrația Publică Locală

BNRM- Biblioteca Națională a Republicii Moldova

CFC – Centrul de Formare Continuă

BNC – Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”

SB- serviciu de bibliotecă

TIC – Tehnologiile Informaționale și de Comunicare

Raportul textual a fost discutat și promovat spre aprobare în cadrul ședinței

din 17 ianuarie 2023

a Consiliului de administrativ al Bibliotecii Publice Raionale Căușeni,

Proces verbal nr. 1 din 17.01. 2023

Publicație cu statut de manuscris.

SUMAR:

I.	Misiunea, viziunea, valorile Bibliotecii. Obiectivele anului profesional 2022	4
II.	Context organizațional. Componenta documentară a bibliotecii	8
	• Proiecte gestionate și cu statut de participare în 2022	9
	• Parteneriate	22
	• Voluntariat	25
	• Implicații Profesionale	30
III.	Dezvoltarea și prelucrarea resurselor informaționale	31
	• Achiziții de documente	31
	• Colecția electronică	35
	• Baze de date	36
IV.	Servicii de bibliotecă și utilizarea lor	37
	• Indicatori de utilizare ai bibliotecii	37
	• Indicatori de performanță (relaționali)	39
	• Descrierea serviciilor de dezvoltare a competențelor utilizatorilor.	42
V.	Activitate metodologică. Dezvoltare profesională continuă.	47
	• Activități educaționale pentru bibliotecari	49
	• Activitate de cercetare de editorială	50
VI.	Resurse	50
	• Resurse umane. Personal.	50
	• Resurse tehnologice	52
	• Resurse financiare	53
VII.	Concluzii. Probleme și orientări de perspectivă	55
	a. Analiza SWOT pentru anul de referință 2022	57
	b. Anexa.1 Indicatori de performanță ai rețelei de biblioteci Căușeni	61
	c. Anexa. 2. Reuniuni profesionale la care au participat angajații BPR	63
	d. Anexa 3 Oferta Educațională a BPR Căușeni pentru ianuarie-decembrie 2023	64

„ Pentru a investi în biblioteci, fondatorii și finanțatorii trebuie să vadă contribuția bibliotecii în dezvoltarea comunității, în îmbunătățirea sănătății membrilor comunității, în nivelul de satisfacție al utilizatorului, etc. Pentru a face față provocărilor, bibliotecarii trebuie să investească în domeniile eficiență, responsabilitate, profesionalism.”

Vera Osoianu

I.Misiunea, viziunea Bibliotecilor Publice Teritoriale Căușeni

Rețeaua de biblioteci publice teritoriale din raionul Căușeni este constituită din 40 biblioteci publice gestionate de APL nivelul I și II, inclusiv Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” din cadrul Direcției Educație Cultură Tineret Sport și Turism, gestionată de Consiliul raional Căușeni.

Biblioteca raională activează ca centru biblioteconomic, oferind suport metodologic, logistic și dezvoltator pentru toți bibliotecarii din raionul Căușeni.

Misiunea de bază a bibliotecilor din rețeaua de biblioteci a raionului Căușeni a fost și rămâne a fi promovarea cărții și lecturii printre utilizatorii de toate vârstele, servind drept punct de conectare a cetățenilor la informații valoroase, utilizează eficient tehnologiile informaționale, promovează accesul la valorile universale facilitând procesul de cunoaștere a valorilor naționale, livrând produse utile și atractive diferitor grupuri țintă.

Valorile bibliotecilor sunt:

- Satisfacția beneficiarilor;
- Creativitate și inovație;
- Vizibilitate și eficiență a activității;
- Modernizare;
- Formarea și întreținerea spiritului comunitar;
- Colaborare și parteneriate.

Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu”, având misiunea unui centru biblioteconomic regional prin activitatea sa fortifică motivația tuturor angajaților săi și a bibliotecarilor din r-l Căușeni pentru o formare continuă, pentru o acumulare de noi competențe, iar pentru cetățeni biblioteca vine cu oferte și invitații permanente pentru participare la activitățile de divertisment, de instruire non-formală și cele culturale prin generarea, implementarea, multiplicarea inovațiilor și prin prestarea serviciilor de bibliotecă de calitate.

Dorind să devină și să rămână competitive în spațiul prestării serviciilor cu caracter social, educativ, informativ, de dezvoltare profesională continuă și dezvoltare a personalității, BPT Căușeni tind spre diversificarea serviciilor destinate cetățenilor din comunitate, având în vedere necesitățile lor de informare, dar și obiectivele de dezvoltare durabilă la nivel național specificate în Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă 2030, cât și la nivel internațional elaborate de ONU.

Principalele obiective ale BPT pentru anul 2022 –

Anul consolidării relațiilor dintre bibliotecă și comunitate.

Adaptarea bibliotecilor la „noua realitate” dictată de războiul din Ucraina și criza refugiaților.

În anul care s-a scurs bibliotecarii tuturor BPT din raionul Căușeni s-au axat pe prioritățile profesionale formulate în cadrul Forumului Managerilor sistemului național de biblioteci cu referire la Biblioteca anului 2022, unde bibliotecarii:

- Prin toate activitățile desfășurate s-au îngrijit de îmbunătățirea imaginii bibliotecii în comunitate și de consolidarea relațiilor cu toți actorii care o reprezintă, oferind servicii de calitate, fiind prezenți acolo a fost nevoie de suportul și sprijinul lor;
- Au aplicat la proiecte, granturi și inițiative, obținând o mulțime de beneficii atât pentru utilizatorii bibliotecilor, cât și pentru îmbunătățirea infrastructurii bibliotecii;
- Au valorificat la maxim tehnologiile existente în bibliotecă, au realizat upgrade-uri și au procurat noi unități TIC;
- Și-au adaptat activitățile, oferind susținere, suport și servicii de calitate refugiaților din Ucraina;
- Au dezvoltat noi servicii pentru toate grupurile de beneficiari, în special pentru refugiații din Ucraina, având în vedere specificul de limbă și cultură;
- Au diversificat ofertele educaționale, adaptându-le mai ales, pentru vârsta 5-10 ani;
- BPT s-au implicat cu responsabilitate maximă în procesul de înregistrare a cetățenilor pe platforma www.compensantii.gov.md în vederea atribuirii fiecărei familii a unui grad de vulnerabilitate energetică. În bibliotecile unde lipsesc calculatoarele, bibliotecarii au stat cot la cot cu asistenții sociali fiindu-le primul ajutor, iar în unele loalități invers, bibliotecarul a fost persoana care a înregistrat marea majoritate a cererilor solicitate;

- BPR „Ion Ungureanu” Căușeni a oferit instruirii, consultații, suport metodologic pentru bibliotecarii din bibliotecile din instituțiile de învățământ în vederea elaborării portofoliilor pentru evaluarea bibliotecilor școlare;
- BPT au dezvoltat servicii inovative de bibliotecă pe bază de TIC și lectură ca baza pentru dezvoltarea comunităților prin susținerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă 2030;
- Au diseminat informațiile și materialele despre importanța și beneficiile lecturii;
- Au dezvoltat competențe de gândire critică, combatând analfabetismul funcțional.

Anul de activitate 2022 al bibliotecilor publice din raionul Căușeni (care geografic este situat pe traseul care duce de la vama Palanca și Tudora spre Chișinău) a fost marcat profund de declanșarea războiului din Ucraina. Realitate la care a trebuit să ne aliniem din mers și la care încă mai trebuie să ne adaptăm. Niciodată nu va fi acceptată o situație de război ca una normală. Ca și alți oameni cu inimă mare, Biblioteca raională „Ion Ungureanu” și majoritatea bibliotecilor publice din raionul Căușeni și-a deschis inimile și ușile pentru refugiați, copiii războiului din Ucraina.

În condițiile în care orașul Căușeni a găzduit și continuă să găzduiască mulți refugiați ucraineni, bibliotecile chiar din primele zile de război au creat condițiile necesare pentru a pune la dispoziția cetățenilor ucraineni refugiați din cauza războiului acces la internet și la presă. Pentru copii au fost amenajate spații cu jocuri, cărți de colorat, dar și literatură artistică. Totodată, angajații bibliotecii s-au oferit ca voluntari în acordarea ajutorului la transportarea refugiaților de la vama Palanca cu transportul propriu, colectarea de produse, haine, păături, s-au activat la acordarea ajutorului în ce privește spațiul de cazare, informare și consiliere psihologică.

Astfel, a urmat un an plin de activități noi cu noi provocări, emoții și descoperiri, experiențe și lecții de viață.

Un alt aspect al activității în ansamblu al BPT Căușeni a fost influențat de activitatea cu o normă de muncă 0,5 în 10 biblioteci (Tănătarii-Noi, Baccealia, Baurci, Chircăiești, Chircăieștii-Noi, Copanca, Copanca-copii, Tocuz, BPO nr.1, BPO nr.2) și Biblioteca Publică Ciuflești cu 0,75 au influențat mult indicatorii de performanță, rezultatele anului fiind mai slabe ca în anul trecut. La moment, 4 biblioteci (Plop-Știubei, Baimaclia, Grădinița și Leuntea) nu activează și nu se știe care va fi soarta lor mai departe. 15 la sută (6 la număr) din totalul bibliotecilor publice din raion nu sunt dotate cu echipament tehnic și în acest proces complicat pentru bibliotecari din cauza crizelor parvenite nu se pot adapta la instruirile și prestarea serviciilor on-line. Mizăm pe suportul și sprijinul

angajatorilor, adică a APL, pe care îi rugăm să pună umărul la dotarea bibliotecilor cu echipament modern și achiziții de carte și asigurarea condițiilor decente de muncă (căldură și electricitate).

La fel de importante și actuale rămân a fost obiectivele puse și în anii anteriori:

- ODD-urile ca bază de noi proiecte comunitare;
- Desăvârșirea abilităților de utilizare TIC pentru bibliotecari. Valorificarea cunoștințelor în E-Guvernare, crearea și oferirea serviciilor în acest domeniu;
- Promovarea Cărții și a Lecturii ca serviciu prioritar al bibliotecii;
- Participarea la inițiativele și concursurile Proiectului Național „LecturaCentral”, Festivalul Cărții și al Lecturii, Concursul Literar Național „La izvoarele înțelepciunii”, „Citim cu voce tare împreună”, Concursul de Booktrailere, Robo Liga Bibliotecilor, Săptămâna Diasporei, Comemorarea Victimelor Holocaustului, Comemorarea Victemelor Deportărilor ș.a. inițiative din republică;
- Evaluarea impactului bibliotecii, dezvoltarea instrumentelor de impact și utilizarea datelor în promovarea bibliotecii;
- Modernizarea și diversificarea serviciilor ca factor de interes comunitar;
- Crearea unor spații moderne de bibliotecă, funcționale și atractive, întru facilitarea procesului de învățare, recreere și formare a comunității;
- Instruirea profesională continuă a tuturor bibliotecarilor din rețea, crearea noilor formatori în rândul bibliotecarilor;
- Implicarea în proiecte, atragerea bibliotecarilor din teritoriu și realizarea lor cu succes;
- Realizarea unor activități de Advocacy Pro-bibliotecă;
- Dezvoltarea parteneriatelor comunitare și identificarea noilor parteneri.

Restricțiile parvenite în legătură cu pandemia Covid-19 până în anul 2022, apoi criza refugiaților din acest an, au influențat realizarea obiectivelor puse în față, anumite activități au fost stopate, iar unele din ele au fost realizate parțial, fiind puse priorități pe alte aspecte. Din păcate, principalii indicatori de performanță ai bibliotecilor au scăzut din acest motiv în anul 2022 și reobținerea lor cere eforturi majore și noi abordări și metode de lucru.

II . Context organizațional.

2.1.Componenta documentară a bibliotecilor.

În anul 2022 lucrul asupra componentei documentare a tuturor bibliotecilor din raion nu a fost o prioritate, bibliotecile având deja politicile de bibliotecă aduse la numitor comun. Însă a fost pus în discuție **Regulamentul privind gestionarea colecțiilor de bibliotecă** și la publicarea lui în Monitorul oficial toți bibliotecarii au fost îndemnați să-l studieze și să-l respecte în cadrul activității sale.

De reșezarea activității bibliotecare în concordanță cu documentele legale, strategice și de reglementare, în special cu Legea cu privire la biblioteci (2017), cu regulamentele care au urmat și a Strategiei de consolidare și modernizare a rețelei de biblioteci au avut nevoie Bibliotecile școlare, care au solicitat suportul, ajutorul și consilierea. Acest lucru a devenit prioritar având în vedere evaluarea bibliotecilor din educație, care a fost anunțată în anul 2022. În acest context BPR Căușeni a organizat mai multe ateliere de lucru și instruirii pentru bibliotecarii din Bibliotecile din educație, unde a fost pus în discuție din nou „Regulamentul privind evaluarea bibliotecilor publice”, au fost identificate punctele slabe și trasate sarcinile pentru fiecare bibliotecar în parte. Lucrurile au fost destul de complicate în mare parte pentru bibliotecarii-profesori, care cumulează 2-4 ore de bibliotecar în școală, bibliotecarii nou angajați care nu sunt nici pe aproape specialiști în domeniu. Mulți ani la rând necesitatea de a avea și a crea politici proprii de bibliotecă nu a fost una prioritară în instituțiile de învățământ. Multe din bibliotecile școlare nu dețin tehnologii, nu au avut parte de instruirii moderne și crearea serviciilor moderne care s-ar axa pe tehnologii și Internet. Din păcate, tot mai puțini bibliotecari-profesioniști avem în statele tuturor tipurilor de biblioteci, care ar face lucrul cu pasiune și profesionalism. Biblioteca raională organizează și îi invită la atelierele profesionale legate de descrierea bibliografică, clasificarea documentelor și alte activități ce țin la propriu de activitatea profesională.

Și la Biblioteca raională, la fel, se atestă o fluctuație mare de cadre, în anul 2022 au demisionat 3 angajați și s-au angajat alții 2, dar au studii altele decât profesionale și învățarea atribuțiilor la locul de muncă durează ceva timp. În raion la fel, au intervenit demisii-angajări în mai multe biblioteci publice, ceea ce a creat unele curențe la sistemul de raportare anuală, noile angajate neavând nici cea mai mică închipuire despre activitatea în bibliotecă și rămânând foarte mirate de existența unei raportări atât de vaste. Unii din angajați, ajunși la vârsta de pensionare, nu mai au randamentul de muncă necesar, se împacă mai greu cu tehnologiile. Mereu mai este loc pentru perfecționarea profesională.

La fel, în anul 2022 s-a ținut cont studierea literaturii de specialitate, articolelor noi apărute în spațiul profesional, am lucrat în baza instrucțiunilor tehnologice, Politicilor de dezvoltare a colecțiilor BPR, Politicilor de cercetare în bibliotecă, au fost perfecționate portofoliile serviciilor implementate, ale proiectelor, au fost ținute la zi Registrele de inventar, a fișierele tematice ș.a documente importante. A fost revizuit fondul de carte, în sfârșit a fost semnată decizia de casare a unui volum mare a literaturii vechi din BPR Căușeni – 7246 de exemplare. Același lucru s-a întâmplat în toate bibliotecile publice din raion, bibliotecarii fiind conștienți de necesitatea ținerii la zi a ordinii în biblioteci, atât fizice cât și documentare.

La moment, politicile BPT sunt completate cu regulamente, reguli și instrucțiuni normative și tehnologice de care este necesar să dispună o bibliotecă publică, dar este necesar și realizarea prevederilor fiecărui document în parte. Evaluarea bibliotecilor publice, care a avut loc în anul 2021 a fost percepută ca o procedură de revizuire și totalizare a activității de bibliotecă. Ceia ce nu se poate palpa în munca depusă de bibliotecar, a devenit măsurabil, vizibil, a prins greutate și poate fi comparat prin indicatorii de performanță pe care-i prezintă. Acest lucru s-a răsfrânt foarte mult și asupra rapoartelor anuale prezentate. Ele au devenit mai precise, mai concrete și mai așezate în baza cerințelor și normativelor.

4 angajați ai BPR au participat la cursurile de formare profesională formală oferite de USM.

Bibliotecara BPT Coșcalia a participat la Programul de instruire formale oferite de Prodidactica „Management în domeniul culturii” finanțate de Ministerul Culturii.

Peste 90% de bibliotecari au participat la diverse activități de instruire non-formale oferite de centre de formare și instituții.

2.2 Proiecte gestionate și cu statut de participare.

Anul 2022 a fost unul neașteptat de productiv pentru derularea și implementarea proiectelor. Un efort major în acest domeniu a fost depus atât la continuarea inițiativelor începute în anul 2021, cât și la aplicarea la noi granturi și proiecte. Războiul din Ucraina, pe lângă stresul legat de criza refugiaților, a oferit posibilități de aplicare la finanțatori străini în vederea dezvoltării diferitor servicii destinate copiilor și persoanelor refugiate. Astfel, doar BPR „Ion Ungureanu” Căușeni a semnat 6 acorduri noi de colaborare și parteneriat cu diverse instituții și organizații atât din țară cât și internaționale, care au susținut financiar organizarea activităților de bibliotecă, cât și ne-au oferit posibilitatea de a procura mai multe bunuri cum ar fi mese și scaune pliante, încălzitoare, un laptop,

jocuri de masă și de societate, inventar sportiv, cărți în limba română, ucraineană, rusă, engleză, italiană și rechizite de birotică.

Drept apreciere a creativității bibliotecii prin aplicarea, participarea și coordonarea în diverse proiecte ar fi impactul muncii depuse, creșterea imaginii bibliotecii în comunitate și recunoașterea bibliotecarului ca lider comunitar, profesionist la locul de muncă și specialist cu competențe multilaterale, solicitarea diverselor surse de informare mass-media (TV și radio) de a înregistra reportaje din bibliotecă despre activitățile pentru comunitate.

O activitate productivă a bibliotecilor a constituit și participarea activă a bibliotecarilor la inițiativa Guvernului „Ajutor la contor”, reușind să introducă mii de persoane în baza de date pentru atribuirea unei categorii de vulnerabilitate energetică.

BPT au participat și coordonat în anul 2022 mai multe proiecte, din care cele mai cu impact au fost:

Proiecte instituționale:

1. Unul din Proiectele instituționale inițiate de BPR „Ion Ungureanu” în contextul restricțiilor și limitarea numărului de utilizatori ce se pot afla în bibliotecă este **Proiectul „Cartea vine la tine”** inițiat în anul 2021 și care a continuat cu succes și în anul 2022. Astfel, atât în Biblioteca raională, Filiala copii, BP Ursoaia cât și în alte biblioteci din raion au loc activități în cadrul acestui proiect-serviciu. Astfel, 61 de utilizatori adulți și nenumărați copii solicită serviciile bibliotecii la ușă. Acești utilizatori pot apela prin telefon sau prin rețele de socializare la bibliotecă, anunțând, că au citit cărțile și solicită alte titluri, sau se dorește recomandarea bibliotecarului. Apoi bibliotecarii se deplasează la ușa biroului, locul de muncă sau la scara pensionarului, efectuând schimbul de carte. La început, se discuta la acest subiect, care părea un discomfort deplasarea spre utilizator cu cărțile în sacoșă, dar având în vedere, că majoritatea instituțiilor unde avem utilizatori sunt în centrul orașului nu deranjează bibliotecarii. Din contra, ei sunt așteptați de către utilizatori, care sunt foarte mulțumiți de această oportunitate.

Filiala pentru copii în cadrul acestui proiect continuă să ofere activități în special pentru picii din clasele întâi. Bibliotecarii periodic merg în clase cu un set de carte pe potrive copiilor și îi îndeamnă să citească, intrigându-i cu subiectul cărții, permițându-le să răsfoiască cartea, să privească imaginile. Scopul acestor vizite este Cultivarea dorinței copiilor de a deveni prieteni cu cartea.

Obiectivele vizitelor: Să se familiarizeze cu biblioteca și bibliotecarul.

Să recunoască tipuri de cărți: cu povești, cu poezii, enciclopedice, dicționare etc.

Să cunoască structura unei cărți.

Să manifeste atitudine grijulie față de carte.

În anul 2022 au avut loc 8 asemenea vizite în clase și avem 76 de copii (90%) de utilizatori activi înscriși la bibliotecă din elevii claselor vizitate.

Plusul mare al acestui proiect este comunicarea față în față cu utilizatorul, satisfacția lui de a beneficia de plăcerea lecturii fără a ieși din zona de confort, fără a reține cartea din motivul, că nu are timp să meargă la bibliotecă. Utilizatorii-copii deprind plăcerea lecturii, chiar dacă încă nu au fost niciodată la bibliotecă, descoperă cartea și lectura chiar dacă nu au nici o carte acasă.

Tendențe asemănătoare acestui proiect se atestază în mai multe biblioteci din raion BP Ursoaia „Vin cu cartea la cei mici”, BP Sălcuța, BP Săiți „Trăistuța fermecată”; BP Baccealia, BP Chircăiești, BP Opaci. În anul 2023 vom recomanda și altor bibliotecari din BPT să acorde atenție acestui fel de activitate, care este benefic și aduce o îmbunătățire a imaginii serviciilor bibliotecii.

2. Un proiect nou de promovare a cărților din BPR „Ion Ungureanu” este și Proiectul-online „**Să evadăm în lumea cărților**” – recomandări de lectură. În fiecare săptămână bibliotecarii Serviciului împrumut la domiciliu postează recomandarea spre lectură a unei cărți cu scurtă descriere și fotografie. Impactul nu s-a lăsat mult așteptat. Cititorii solicită activ cărțile recomandate în cadrul proiectului, unele cărți fiind scoase din anonim.

3. BP Săiți a inițiat și deja al doilea an implementează un proiect de caritate în parteneriat cu APL local și băștinași plecați peste hotare „**Îmbracă, încălță un copil**”. În anul 2022 în cadrul proiectului au fost susținute 5 familii, 15 copii, pentru care s-au adunat peste 7000 de lei, aportul fiind adus de 30 de persoane.

Proiecte naționale:

1. Biblioteca raională din Căușeni a continuat activitatea ca partener în Proiectul demarat în anul 2017 „**Comunități care învață**”. Proiectul este susținut de DVV Internațional Moldova în parteneriat cu ONG „Asociația Psihologilor Tighina” din orașul Căușeni. BPR „Ion Ungureanu” face parte din partenerii care implementează cu succes „Școala pentru adulți” în regiune. În anul 2022 a fost implementată inițiativa „**Incadrarea în societate a grupului de tineri-adulți NEET**”.

Impact: În cadrul proiectului de către formatorii BPR au fost livrate 12 de ore de instruire în domeniul TIC și Scrierea unui CV și a unei scrisori de intenție pentru angajare în câmpul muncii pentru 60 beneficiare-doamne din categorii vulnerabile și neîncadrate în câmpul muncii, din care beneficiare ale Centrului Maternal „Pro Familia” din Căușeni și din 4 localități din raion Sălcița, Ursoaia, Cîrnățeni, Chircăieștii-Noi.

2. Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” este implicată al doilea an consecutiv în Proiectul **„Scriem cu responsabilitate, acționăm pentru comunitate” – ediția a II-a.**

„Scriem cu responsabilitate, acționăm pentru comunitate” este un proiect bazat pe implicarea și responsabilizarea tinerilor din categoria NEET.

Proiectul și-a propus să dezvolte jurnalismul comunitar și să consolideze crearea unei voci media, prin sporirea nivelului de educație media, de activism civic și libertate de exprimare a cel puțin 160 de tineri, inclusiv tinerii NEET, din categoriile cu risc de excludere socială din 18 localități rurale marginalizate din raioanele Călărași, Ștefan Vodă, Anenii Noi, Ungheni și Căușeni. În cadrul proiectului s-a stabilit un parteneriat sustenabil dintre Televiziunea Locală „Studio-L” „DECAPRESSS”, dar și

Ziarul Regional „Expresul”, susținută de Asociația Obștească Baștina Frăsinești și Asociația pentru Dezvoltare Durabilă Integrată care au avut rolul unor “punți de legătură” dintre tinerii jurnaliști comunitari și redacție. Conștientizând importanța dezvoltării capacităților la nivel local pentru a transforma schimbarea către beneficii pentru societate, proiectul a conținut o componentă importantă de instruire - un curs de jurnalism comunitar realizat de bibliotecari-formatorii regionali Manciu Aliona BPR „Dimitrie Cantemir” or.Ungheni și Popușoi Natalia BPR „Ion Ungureanu” Căușeni.

În cadrul acestui curs, tinerii s-au familiarizat cu: identificarea, documentarea și raportarea unei probleme din comunitate, crearea unui produs de jurnalism comunitar, explorarea aplicația DIY și alte instrumente necesare jurnalistului comunitar, publicarea materialului elaborat în baza unei probleme comunitare pe site-ul jurnalist.md, metodele de promovare online; etica jurnalismului comunitar dar și demararea campaniilor de advocacy.

Acest proiect a prestat activități de instruire și ateliere de lucru în format tradițional și online cu 90 de adolescenți și tineri din 9 localități din raionul Căușeni și Ștefan Vodă, Anenii Noi, Cimișlia (Cobușca Veche, Bafîr, Cîrnățenii Noi, Tănătari, Tănătarii Noi, Chircăieștii Noi, Salcuța, Căinari, Răscăieții Noi). Bibliotecarii din aceste 9 localități, au avut rolul de parteneri principali ai proiectului, au asigurat instruirile cu participanți, cu spațiu și au monitorizat procesul de lucru și implicarea tinerilor pe tot parcursul implementării proiectului.

Proiectul „Scriem cu responsabilitate, acționăm pentru comunitate!” a devenit o platformă de dialog care încurajează tinerii să vorbească despre problemele locale și despre soluțiile pentru rezolvarea lor, oferind suport informațional pentru îmbunătățirea condițiilor din localitățile pe care le reprezintă. În cadrul proiectului a fost lansat ghidul practic „Jurnalul comunitar”, suportul de curs care a fost utilizat la livrarea sesiunilor de instruire de către trainerii regionali. Tot aici, a fost prezentată broșura cu toate știrile și materialele elaborate de către corespondenții comunitari și publicate în presă pe durata proiectului de către partenerii informaționali https://issuu.com/marisabelle6/docs/scriem_cu_responsabilitate_actionam_pentru_comunit?fbclid=IwAR2XnTN5snSR2tjE96OZeeyOOcBqMT4udAu9O87KjUrCS6TTqyx5_WS840

Proiectul „Scriem cu responsabilitate, acționăm pentru comunitate” este implementat de Asociația Obștească Baștina Frăsinești, în parteneriat cu Asociația pentru Dezvoltare Durabilă Integrată, în cadrul Programului de Granturi 2022 pentru organizațiile de tineret al Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova.

3. Proiectul „Всё лучшее детям”

Ideea proiectului de a crea un club pentru copii și maturi din familiile de refugiați a dat posibilitatea de a implementa unele servicii noi și de a le îmbunătăți pe altele deja existente în încinta Bibliotecii Publice Raionale „Ion Ungureanu” Căușeni. Prin implementarea proiectului „Всё лучшее детям”, s-a reușit finanțarea susținută de către Charity Centre for Refugees prin care au fost achiziționate mai multe bunuri necesare pentru desfășurarea cu succes a activităților propuse în proiect, cât și a celor ce urmează după finalizarea proiectului. Astfel, în cadrul proiectului au fost achiziționate bunuri în sumă de 19538 mii lei, și anume:

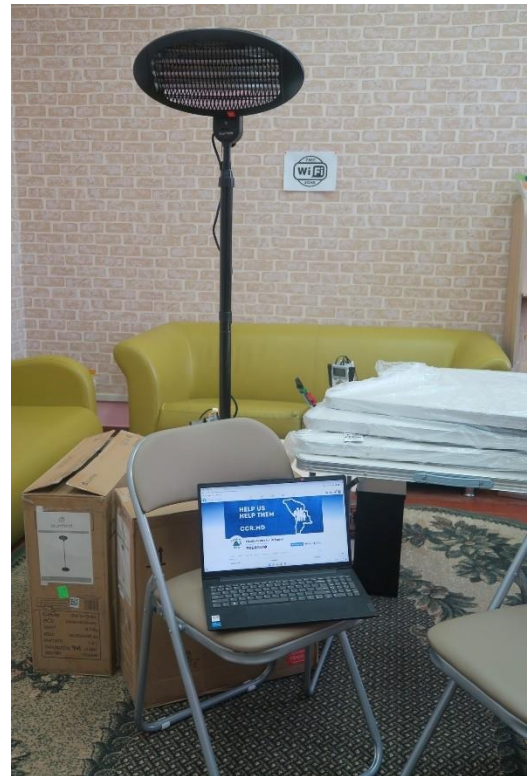
1. mese pliante - 4 buc. (pentru ore de Șah/Dame în aer liber sau în spații unde nu sunt mese)
2. scaune pliante - 15 buc.
3. laptop Lenovo - 1 buc.
4. încălzitor - 2 buc.
5. mingi 3 buc. (2 de volei, 1 de fotbal)

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=156630500412939&set=pcb.156633360412653>

Proiectul și-a derulat activitatea începând cu data de 8 noiembrie și până la data de 20 decembrie în care perioadă au fost organizate 24 activități pentru copii și maturi la care au participat:

- 12 copii din familii refugiate;
- 14 mămici din familii refugiate;
- 41 copii din or.Căușeni
- 7 mămici din familii vulnerabile;

În cadrul proiectului au fost organizate așa activități ca: Clubul tânărului șahmatist -8 activități, Ora de Yoga – 6 activități, Ora de engleză – 8 activități; Matineul moldo-ucrainean „Anul Nou la ușă bate!”, Sărbătoarea „Tradiții și obiceiuri de Anul Nou în Moldova și Ucraina” în comun cu 13 femei refugiate din Ucraina, Atelier de pictare pe tornițe ecologice cu participarea a 30 de doamne din Ucraina și Moldova, cât și alte activități.

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=155575357185120&set=pcb.155575730518416>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=148277277914928&set=pcb.148277554581567>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=155568133852509&set=pcb.155568697185786>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=153119870764002&set=pcb.153119960763993>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=150252604384062&set=pcb.150253711050618>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=150247637717892&set=pcb.150247977717858>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=154869600589029&set=pcb.154871427255513>

<https://www.facebook.com/100081979691459/videos/pcb.154717800604209/1108854743127599>

<https://www.facebook.com/photo?fbid=156624810413508&set=pcb.156629080413081>

4. Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” Căușeni a fost selectată să participe în **Programul Educațional Pas cu Pas** din luna august. Implementarea și implicarea bibliotecii a fost programată pentru cinci luni consecutive. În această perioadă BPR „Ion Ungureanu” Căușeni a organizat peste 100 de activități cu copii din familii vulnerabile din localitatea Căușeni, dar și cu copii din familiile refugiate din Ucraina.

În cadrul proiectului au fost realizate următoarele activități:

- Ore de limba Engleză;
- Clubul „Tânărul naturalist”;
- Jocuri și teste intelectuale „Cunoaște-te pe TINE”;
- Ore IT;
- Ore de sport;
- Clubul de lectură „Citim și învățăm împreună”;
- Organizarea diverselor master-clasuri (pictură, origami...);

La aceste activități au participat:

- 31 de copii din familii refugiate;
- 23 de copii din familii vulnerabile și din familii din Căușeni;

Clubul de lectură „Citim și învățăm împreună” au participat copii nu doar din orașul Căușeni, dar și din satele: Taraclia, Ucraina, Ursoaia, Hagimus 230 de copii vârsta cuprinsă 6-10 ani.

Biblioteca a beneficiat de instruire pentru bibliotecari în programul de formare a cadrelor didactice de la treapta primară din mun.Bălți și raioanele Criuleni, Ialoveni și Orhei cu genericul „Predagogii în construirea coeziunii sociale în contextul crizei umanitare din Ucraina, 3 Module realizate în cadrul proiectului „Abilitatea cadrelor didactice pentru integrare”, implementat de Programul Educațional Pas cu Pas, cu suportul financiar al Consiliului Norvegian pentru refugiați, în perioada septembrie-noiembrie 2022.

Un alt beneficiu pe care l-a avut de câștigat biblioteca a fost: jocuri intelectuale și de socializare în număr de 26 de jocuri în sumă de 10 000 mii lei;

- un set de carte în număr de 690 de bucăți în valoare 21366,20 mii lei;

aceste cărți au fost donate copiilor refugiați, dar și bibliotecilor din raionul Căușeni care au în localitate familii refugiate și copii din familii vulnerabile. Au fost distribuite în 16 localități din raion: Tănătarii Noi, Tănătari, Ursoaia, Baccealia, Coșcalia, Hagimus, Taraclia, Constantinovca, Ucraina, Zaim, Bșcolară Coșcalia, Opaci, BPO nr.1 Căușeni, BPO nr.2 Căușeni, Filiala copii, Filiala Timiș Căinari.

5. Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” a fost selectată la data 06.12.2022 în runda a II-a a **Proiectului „Copii pentru Pace”** implementat de către Amici dei Bambini Moldova, în parteneriat ABRM. Perioada de implementare a proiectului este decembrie 2022 - februarie 2023.

Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” Căușeni

#Solidari cu Ucraina;
#ODD pentru pace;
#Biblioteca pentru PACE.

2022-2023

Ore de limba Engleză, Italiană, Rusa

Curs IT Word, PPT Canva, Filmora etc.

„Tabără de vară”
„Tânărul naturalist”
„Yoga”
„EU pot”

Clubul „Cucoanele - Барышні”

#Programul Educațional „Pas cu Pas”
#NRC #CDA
#Centrul Cooperare Sud
#Humanity&Inclusion
#UNHCR
#Citim împreună fără frontieră
#Pictază Pacea
#CAPAROL#KLUMEA

<https://www.facebook.com/biblioteca.raionala.causeni>
e-mail: biblioteca.raionala.causeni@gmail.com
tel. 024322517, 024322066

Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu”, în luna decembrie 2022 a organizat 8 activități

Povestea „Ridichea uriașă”

– 4 ateliere de storytelling,

- 4 ateliere a clubului de lectură,

1 focus-grup cu părinții copiilor care au beneficiat de activitățile din cadrul proiectului,

- 1 – focus –grup cu copii.

La aceste activități au participat: 118 copii vârsta 5-10 ani și 29 de maturi, din care 10 părinți, 8 bibliotecari, 5 învățători, 6 voluntari.

Impactul și beneficiul proiectului în BPR „Ion Ungureanu”: biblioteca a beneficiat în cadrul proiectului de echiparea cu seturi de carte în limba rusă, jocuri interactive și de socializare, set de birotică necesare la organizarea atelierelor de lucru cu copii, asigurarea pauzelor dulci pentru organizarea focus –grupurilor. Suma totală este de 30 000 mii lei.

Vizionarea și tetralizarea poveștilor

Bibliotecarii și BPR „Ion Ungureanu”, vor beneficia pe parcursul implementării proiectului de :

- Mentorat și coaching din partea echipei ABRM și Amici dei Bambini pe tot parcursul proiectului;
- Traininguri-Metodologia de organizare a activităților în cadrul proiectului;
- Traininguri pentru bibliotecari în domeniul Educației Mediatice;
- Oportunitatea de a participa și de a câștiga un minigrant pentru organizarea unui eveniment socio-cultural cu copii din comunitatea locală-copii din comunitatea refugiaților;
- Echiparea spațiului de ludotecă în bibliotecă;

-Oportunitatea bibliotecarilor de a participa la Traininguri în Programul Educației accelerate și tehnici ale educației copiilor;

-Oportunitatea bibliotecarilor de a participa la traininguri în domeniul MHPSS- Mintală și Suportul Psiho Social și altele.

6. Proiectul „YES”

În anul școlar 2022-2023, Corpul Păcii Moldova, în parteneriat cu AO Ecovisio, a organizat cea de-a treia ediție a Programul YES (Youth Empowerment Summit- Program pentru abilitatea tinerilor) oferit comunităților care au găzduit și colaborat cu Voluntarii Corpului Păcii, precum și comunităților noi care dau prioritate activităților pentru tineret. Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” a fost selectată să participe în acest proiect.

Programul YES a imputernicit o echipă de tineri din orașul Căușeni. Echipa este formată dintr-un matur-bibliotecar și 15 tineri, ei având scopul de a implementa activități cu tinerii într-un process de co-creare alături de actorii comunității.

✓ Echipa a primit instrucțiuni pentru a sprijini înființarea unui nou club, folosind Curriculumul de Învățare prin servicii;

✓ Echipa YES Căușeni, face parte dintr-o rețea de profesioniști, formatori, comunități care fac activități pentru tineri au posibilitatea să facă schimb de idei și de experiență.

În luna Noiembrie -Decembrie au fost organizate 5 activități, au avut loc ore informative dar și întâlniri de socializare, ei au putut identifica o mulțime de probleme cu care se confruntă comunitatea noastră, îndeosebi, localitatea Căușeni. Cele mai strigente probleme fiind 5 la număr, ele au fost considerate și cele mai importante, dar și-au văzut importanța tinerilor în soluționarea problemelor identificate:

- Lipsa resurselor și surselor pentru asigurarea cu alimentarea zilnică a câinilor vagabonzi, care sunt plasați în azilul de câini din Căușeni;
- Susținere persoanelor nevoiase, și cele cu probleme de sănătate;
- Lipsa unui Club pe interese pentru adolescenți și tineri;
- Lipsa unei școli IT, pentru persoanele de vârstă a treia;
- Lipsa unui grup de tineri care vor să facă ore de voluntariat în comunitate.

Din cele cinci probleme identificate, prima la care ia fost găsită o soluție „Susținerea persoanelor cu dizabilitate”. Au organizat întruniri cu specialiștii de la Asistența Socială Căușeni, de la ei au luat datele a două persoane care sunt ținute la pat.

Au organizat vizite în teritoriu, o vizită la domiciliul persoanelor cu nevoi speciale, pentru a identifica necesitățile lor reale.

Dacă la început tinerii doreau să procure două plapume electrice, la întâlnirea cu aceste persoane, au aflat că ei au mai multă nevoie de un ajutor fizic, în jurul casei (tăierea lemnului pentru defoc și aranjarea lor, de a face ordine în casă, de a spăla rufe, de a procura săptămânal produse alimentare de la magazin, dar au nevoie și de comunicare). Tinerii sau organizat și au participat la tăierea lemnului și aranjarea lor, fetele au procurat produsele necesare. La fel au organizat și întâlniri la o ceașcă de cafea, aici au avut posibilitatea să cunoască despre viața și suferințele prin care au trecut acești oameni amărâți de soartă.

<https://www.facebook.com/photo?fbid=124299130532844&set=pcb.124300920532665>

7. Biblioteca Ursoaia a participat activ ca partener și lider comunitar în cadrul proiectului comunitar „**Pune umărul**”, unde APL împreună cu cetățenii soluționează problemele locale atrăgând fonduri și parteneri noi.

„Pune Umărul” este o inițiativă civică ce ajută cetățenii să soluționeze problemele locale cu forțele proprii. În acest context am avut o discuție cu dl. Artemie Catanoi- deputat în Parlamentul RM.

Pe parcursul anului 2022 s-au derulat activități în cadrul a 5 parteneriate cu instituții din diverse domenii. Cele mai numeroase au fost cele organizate în parteneriat cu Grădinița de copii „Ghiocel”, Administrația Publică Locală, Gimnaziul Ursoaia; Asistența socială, și Întreprinderea municipală.

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=1754667954726765&set=pcb.1754670291393198>

8. **Proiectul „Moldovenii și ucrainenii uniți pentru prevenirea violenței în bază de gen”** a cuprins în activitățile sale ca parteneri implicarea BPR „Ion Ungureanu” și BP Tănătari . Proiectul a prevăzut activități destinate copiilor și doamnelor din Ucraina și Moldova. Biblioteca raională a avut beneficii materiale din aceste activități în valoare de 6000 lei – rechizite de birotică, un brad artificial înalt de 2, 4 m, ghirlande și jucării de brad, ceia ce a adus mare bucurie copiilor în cadrul activităților din preajma sărbătorilor de Anul Nou. Plus la aceasta Proiectul susnumit a adus multe cadouri dulci copiilor de sărbători, rechizite pentru copii ș.a.

Proiecte internaționale:

1. La inițiativa Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”, BPR „Ion Ungureanu” a aplicat la Proiectul „**Citim Împreună Fără Frontiere: O oră de povești pentru umanitate!**” organizat de Citim Împreună România, împreună cu EduCaB, prin Asociația Centrul Român pentru Inovație în Dezvoltare Locală (CRIDL), derulat cu sprijinul Kaufland Romania, răspunzând nevoilor emoționale și educaționale ale copiilor care au traversat granițele Ucrainei, oferindu-le activități și locuri pe care să le exploreze în comunitățile lor temporare. În cadrul acestui proiect, bibliotecarii BPR au primit un set de 11 cărți special concepute după metoda „cititului împreună cu voce tare” și instruiți pentru a desfășura activități specifice.

Astfel, au fost petrecute 18 activități de lectură cu copiii ucraineni, fie în cadrul centerlor de amplasare, fie în incinta bibliotecii raionale. Au fost niște activități deosebit de frumoase și memorabile, având în vedere reacția copiilor la jocul propus în timpul lecturii cărților, repetarea mișcărilor, imaginile colorate din cărți. Plăcere deosebită a prezentat și faptul, că în cadrul activităților copiii se simțeau bine, au fost receptivi la provocări, au desenat și și-au împărtășit

impresiile cu bibliotecarul. Un feedback pozitiv am avut și din partea părinților, care au fost foarte mulțumimiți de faptul, că copiii lor sunt integrați în activități și asta le ajută să uite mai ușor de urgia războiului de acasă.

2. Programul principal al USAID „Comunitatea Mea” implementat în localitățile Ursoaia, Taraclia și Căinari cu implicarea personalului din Bibliotecile locale în calitate de partener care își asumă responsabilitatea de a deveni un colțisor de descentralizare în comunitate, astfel, la bibliotecă sunt organizate evenimente de informare a cetățenilor, ședințele grupurilor de lucru. Iar bibliotecarele Maria Tataroi, Tatiana Șendrea și Tatiana Chipăruș sunt „mâna dreaptă” a primarului, oferind sprijin și ajutor în activitățile organizatorice și de planificare.

La Taraclia în baza activității în acest proiect bibliotecarii au inițiat un serviciu de bibliotecă „Accesul cetățenilor la informație de interes public”, unde oferă locuitorilor diverse tipuri de informații legate de procesul decizional local, dar și cel raional și republican. Deseori, în Biblioteca din Taraclia își desfășoară ședințele Consiliul local, luând decizii importante în favoarea localității.

2.3 Parteneriate:

Anul 2022 a fost unul fructuos la crearea parteneriatelor. Parteneriatele noi au adus roade în activitatea bibliotecilor din raion. O parte bună de biblioteci au valorificat parteneriatele deja existente, organizând activități culturale și comunitare în comun, oferind sprijin și susținere reciprocă.

- În anul 2022 BPR „Ion Ungureanu” a semnat un acord de colaborare cu **Asociația Obștească Centrul de Cooperare Sud**, prin care biblioteca va putea contribui la coeziunea femeilor din comunități diferite. Acest acord a fost foarte benefic pentru bibliotecă în perioada când trebuia de organizat cât mai multe activități de divers fel cu emeile refugiate din Ucraina, când bibliotecarii trebuie să prezinte un nivel ridicat de empatie față de cei care au fugit din calea războiului.

Parteneriatul a permis realizarea fructuoasă a activităților comune legate de Drepturile Omului, Drepturile copiilor și Egalitate de gen „16 zile de activism civic împotriva discriminării în bază de gen”.

- Tot în acest an a fost semnat de către BPR și AO „**Centrul de Drept al Avocaților**”, director Oleg Palii un acord de colaborare privind dorința de cooperare în domeniul drepturilor refugiaților, apatrizilor, persoanelor nedocumentate în vederea consilierii, informării și integrării lor. Biblioteca a oferit un spațiu, unde două ori pe săptămână au loc consilieri pentru persoanele care vizează acest acord.

- Un acord de colaborare a fost semnat între BPR Căușeni, BP , BP Tănătari, BP Tănătarii-Noi, BP Chircăieștii-Noi, BP Cîrnățenii-Noi, BPO Căinari și **AO „Baștina Frăsinești”** în vederea implementării proiectului „Scriem cu responsabilitate, acționăm pentru comunitate!” ediția a II-a.
- Este populară printre biblioteci colaborarea cu instituțiile școlare. O parte din biblioteci au o colaborare foarte fructuoasă, dar între ele există de multe ori doar o înțelegere informală. În anul 2022 au fost oficializate acorduri între BPR cu **Biblioteca Liceului Teoretic „Mihai Eminescu”** din Căușeni, BPT în cadrul acestor colaborări se fundamentează organizarea în comun a activităților cultural-artistice, literare și de divertisment pentru copii și colaborare bibliotecari publici – bibliotecari școlari.

- BPR Căușeni a semnat la data de 01 septembrie 2022 un Memorandum de înțelegere internațional cu **Handicap International Federation – Humanity&Inclusion (HI)**. Prin acest Memorandum părțile își manifestă sprijinul pentru răspunsul la criza umanitară din Ucraina și sprijină refugiații din Ucraina în Moldova, contribuind la sprijinirea eficientă și la îmbunătățirea accesului incluziv la servicii de calitate și nevoile de protecție pentru refugiați , precum și pentru membrii gazdă.

În urma acestui parteneriat în biblioteca raională sunt organizate în fiecare zi de joi activități de divertisment și de cunoaștere personală a copiilor refugiaților, cât și pentru copiii din familii defavorizate. Copiii primesc de fiecare dată masă dulce, cadouri, rechizite, jocuri din partea organizației internaționale HI. Biblioteca a beneficiat de un lot de rechizite de birou foarte necesar în activitățile de zi cu zi și 8 perechi de căști pentru a putea face posibilă conectarea copiilor-ucraineni la lecțiile online de la școlile lor. La fel, HI și-a asumat finanțarea amenajării unui colțișor sanitar în bibliotecă, la etajul II, unde nu este în general trasă nici o sursă de apă. Deja a fost trasat proiectul, urmează să înceapă lucrările în cel mai scurt timp.

- **AO „Centru de caritate pentru refugiați”, administrator Ahmad Djavid Paknehad** și BPR „Ion Ugureanu” Căușeni a semnat la data de 4 noiembrie, 2022 un acord de parteneriat prin care a fost posibilă finanțarea Proiectului „Vsiio lucișee detiam”, destinat copiilor refugiați din Ucraina și copiilor din familiile vulnerabile din Căușeni. În cadrul acestui proiect biblioteca a beneficiat de bunuri în valoare de 1000\$ din care s-au procurat mese și scaune mobile, seturi de joc de șah, un laptop, 2 încălzitoare mari și 3 mingi pentru jocurile cu copiii.

- **Direcția Raională de Ocupare a Forței de Muncă Căușeni.** Realizarea în comun a ședințelor de orientare profesională pentru tineri, Târgul Locurilor de Muncă la data de 29 noiembrie, 2022. Biblioteca oferă șomerilor instruire ce țin de scrierea unui CV de excelență, instruire în domeniul

calculatorului, E-Guvernare, Educație Mediatică și Advocacy. Instruirile menționate sunt oferite gratuit de către formatorii Bibliotecii raionale și contribuie esențial la ridicarea nivelului de cunoștințe și a abilităților pentru un tânăr, sau un șomer ce dorește să fie angajat în condițiile moderne de selectare a personalului. În anul 2022 au fost organizate în comun cu DROFM 2 Târguri ale locurilor de muncă, 16 ore de instruire pentru șomeri, activități în cadrul săptămânii Tineretului.

- Unul din partenerii cei mai fideli și receptivi ai BPR rămâne a fi **Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”**. În baza acordului de parteneriat semnat anterior Biblioteca raională a desfășurat mai multe activități culturale și literare, ore de informare și lecții de istorie dedicate personalităților marcante locale și din lume. Astfel, au fost organizate un șir de activități în cadrul Săptămânii memoriei victimelor Holocaustului, Protejarea mediului ambiant, Participarea elevilor la concursuri și inițiative literare din cadrul FNLC „Cel mai bun eseu despre lectură” – 2 diplome de mențiune, concursul de Booktrailer a BNC – mențiune, Concursul de esee anunțat de Muzeul M.Cogîlniceanu din Chișinău – mențiune, Concursul republican „La izvoarele înțelepciunii” Locul I și locul III.

Parteneriate frumoase cu instituțiile din învățământ din localitate o au toate BPT din raion, elevii și profesorii fiind cei mai activi și interesați utilizatori și beneficiari ai serviciilor oferite de bibliotecă.

- Tot aici putem menționa parteneriatele fructuoase cu **AdB „Plai natal”, AO „Speranța”, AO „Viitorul”, Centrul Social „Concordia”** care aduc beneficii și sporesc imaginea BPT Taraclia. În acest an biblioteca a obținut donații de cărți și rechizite de birotică necesare pentru activitatea zilnică.

- BPT Ursoaia are parteneriat frumos cu **Azilul de Bătrâni** organizând un șir de activități pentru seniorii beneficiari ai acestui azil.

- În calitate de partener, Biblioteca raională și BPT au oferit spațiu și echipament, inclusiv utilizarea tablei interactive (BPR) pentru instruire livrate de formatori din alte instituții beneficiarilor săi fiind asistați de către bibliotecari în cadrul seminarelor:

- Ședințe pentru instruire online ale profesorilor și învățătorilor. Ș.a.

BPR și BPT înregistrează și un șir întreg parteneriate informale, cele mai active fiind cu instituțiile de învățământ și educație timpurie, Casele de Cultură, asistența socială, medici de familie, sectoriști din poliție, agenți economici, cetățeni interesați ș.a.

2.4 Voluntariat.

Voluntariatul este o dimensiune prioritară pentru dezvoltarea bibliotecilor, care oferă spații adecvate și condiții relevante pentru implicarea cetățenilor. Majoritatea voluntarilor care se oferă să ajute bibliotecarii sunt tineri activi, ei promovează serviciile, în special îmbogățirea cunoștințelor în domeniul tehnologiilor informaționale a utilizatorilor, promovarea aplicațiilor pe tablete, prestează ore informative, promovează clubul de lectură, promovează cartea.

Pentru o activitate mai productivă cu o credibilitate mai mare biblioteca are nevoie de persoane care să promoveze cauzele bibliotecii, care să contribuie la diseminarea practicilor frumoase, a activităților bibliotecii, dar și oferă anumite critici constructive. Pe parcursul ultimului an, BPT Căușeni au reușit să adune în jurul său persoane de încredere, voluntari ai bibliotecii, care rămân a fi și mentori pentru nou veniții utilizatori ai serviciilor de bibliotecă.

Pe parcursul anului 2022 în BPR au fost antrenați activ cel puțin 21 voluntari care au oferit în jur de 428 ore de voluntariat. Ei au fost implicați în activitățile recreative de pe lângă bibliotecă, ajutor la teme pentru acasă, studierea limbii engleze, asistență la instruirii IT, mentori în prestarea serviciilor de bibliotecă „Tânărul Naturalist” și „Clubul de robotică”, repararea cărților deteriorate, un grup de tineri activi din cadrul Progarmului „YES” au făcut ore de voluntariat pentru două familii în care au un membru ținut la pat și condiții plecare de trai. Activitatea voluntarilor bibliotecii este oglindită într-un registru de evidență a orelor de voluntariat, sau în portofoliile serviciilor moderne de bibliotecă în care s-au implicat activ.

Serviciul „Tânărul Naturalist”

Cebotari Elena și Pânzaru Iana sunt eleve în clasa aXII-a a LT „A. Mateevici din Căușeni, iar ca

voluntari ai bibliotecii sunt timp de cinci luni.

Sunt niște tinere, active și responsabile, iar timpul petrecut cu copiii le aduce satisfacție și plăcere sufletească. Serviciul „Tânărul naturalist” ghidat de aceste fete se desfășoară în fiecare zi de luni și este unul foarte așteptat de către copii.

Tinelele noastre și-au antrenat și dezvoltat pe parcurs mai multe abilități: comunicarea, creativitatea, interacțiunea

cu copiii, răbdarea etc.

„Copiii sunt foarte deschiși, creativi, activi, curioși și ingenioși. Este ușor de interacționat cu ei”. În cadrul orelor de voluntariat voluntarele organizează diverse activități creative (desen, aplicații din hârtie, lecturarea poveștilor, vizionarea poveștilor, și aplicarea master-clasuri pe diverse tematici), jocuri, discuții, curiozități etc.

<https://www.facebook.com/biblioteca.raionala.causeni/photos/pcb.4819579508107919/4819576404774896/>

„Dăruiește un zâmbet”

<https://www.facebook.com/studiol.causeni/videos/1000542081332327>

Un grup studenți de la Universitatea Tehnică din Timișoara, cinci din ei fiind originari din Căușeni Anastasia Stolearenco, Veronica Mocanu, surorile Cobzarenco și Lia Ciobanu, s-au putut mobiliza și în anul 2022 ca să se implice în activitățile de caritate a Proiectului „Dăruiește un zâmbet” și au adus zâmbetul în inimile și pe chipurile a 13

copii din familii vulnerabile, din orașul Căușeni. Acest eveniment a avut loc în ajun de Crăciun organizat în incinta Bibliotecii Publice Raionale „Ion Ungureanu” Căușeni. Studentele au reușit să colecteze aceste daruri datorită OSB Timișoara (Organizația Studenților Basarabeni din Timișoara). Fiecare copil a primit câte o cutie personalizată cu cadouri surprize din partea prietenilor din România. Din păcate, anul acesta tinerele activiste nu au putut fi prezente la înmânarea cadourilor, dar vin după posibilitate la bibliotecă, motivând astfel tinerii să se implice în diverse activități comunitare pentru ca să-și aducă fiecare aportul lui în comunitate. Acest eveniment a fost promovat și în mass-media TV locală „Studio-L”, dar cel mai frumos au fost momentul, că și părinții au fost prezenți și au putut să aducă un mesaj de mulțumire pentru acești tineri.

<https://www.facebook.com/osbtimisoara/photos/pcb.5000285346650634/5000285186650650/>

Clubul de Robotică.

Un serviciu al bibliotecii în care se implică tot mai mulți tineri în calitate de voluntari este și Clubul de Robotică de pe lângă BPR. Menționăm aici implicarea cu suflet a lui Marius Ignat, Serafim Lupan, Bogdan Focșa și Daniel Calancea. Acești adolescenți asigură durabilitatea serviciului și creșterea semnificativă a numărului de participanți la acest serviciu. Ei au sarcina de a învăța copiii

de vârsta 7-11 ani să programeze și să construiască roboți inteligenți, la fel pregătesc grupuri de copii ca să participe la diverse concursuri de robotică cum ar fi "Robo Liga Bibliotecilor 2022, 2021, 2020,2019". Aceste implicări mențin BPR „Ion Ungureanu” la un nivel înalt în domeniu de robotică, dar crește imaginea și încrederea în comunitate. Iar seturile de roboți Lego pe care le are biblioteca sunt valorificate la maxim zilnic la orele de robotică.

Clubul de sah

Apostol Maxim, este un amator de jocuri de masă (Șah, dame, narde și altele), cunoaște bine regulile jocurilor, la fel are plăcerea și competențe de a învăța copii să cunoască și să înțeleagă

beneficiul acestor jocuri: Jocul șahului are multe beneficii, atât pentru adulți, cât și pentru copii. Majoritatea acestor beneficii se referă la dezvoltarea și îmbunătățirea funcțiilor cognitive ale creierului, inclusiv rezolvarea de probleme, gândirea creativă, planificarea strategică, recunoașterea modelelor și abilitățile de memorare.

Ora de engleză

Daria Mîța elevă clasei a X-a din Liceul „Alexei Pușkin” este vorbitoare de limba rusă și vine în ajutorul bibliotecarului la orele de engleză, care sunt desfășurate două ori pe săptămână pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 6-12 ani. La fel, vine în ajutorul copiilor pentru a pregăti orele pentru acasă la limba engleză.

Echipa de voluntari „YES”

Programul YES a imputernicit o echipă de 15 tineri voluntari cu scopul de a implementa activități cu tinerii, într-un proces de co-creare alături de actorii comunității.

În luna Noiembrie -Decembrie au fost organizate 5 activități, au avut ore informative dar și întâlniri de socializare, ei au putut identifica o mulțime de probleme cu care se confruntă comunitatea noastră, îndeosebi localitatea Căușeni.

Din cele cinci probleme identificate, prima la care i-a fost găsită o soluție a fost „Susținerea persoanelor cu dizabilitate”. Prin intermediul informațiilor de la Asistența Socială Căușeni, au fost identificate 2 familii care au un membru ținut la pat dar și condiții de trai mai grele.

Tinerii au organizat vizite la domiciliul beneficiarilor pentru a identifica necesitățile lor reale.

Dacă la început tinerii doreau să colecteze fonduri pentru a procura două plapume electrice, la întâlnirea cu aceste persoane, au aflat că ei au mai multă nevoie de ajutor fizic, ceva lucrări în jurul casei (tăierea lemnului pentru defoc, de a face curat în case, de a procura săptămânal produse alimentare de la magazin, dar nu în ultimul rând au nevoie și de comunicare). Tinerii sau organizat și au participat la tăierea lemnului și aranjarea lor, fetele au procurat produsele necesare, la fel, au organizat și întâlniri la o ceașcă de ceai, aici au avut posibilitatea să cunoască despre viața și suferințele prin care au trecut acești oameni amărâți de soartă.

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100088582717575>

Pe lângă activitatea voluntarilor care se implică frecvent în acțiunile de bibliotecă putem remarca cu mândrie și activități realizate de foștii noștri voluntari ai bibliotecii, care sunt studenți deja la diverse Universități din Moldova și România.

Unul din cei mai activi voluntari rămâne a fi Ștefan Arion care a absolvit Universitatea tehnică din Cluj la specialitatea IT. Ștefan este mereu deschis pentru a ajuta biblioteca la componenta TIC, organizând activitatea lui la distanță, folosind programul TeamViewer atunci când este identificată o problemă la tehnologiile bibliotecii. El fiind angajat IT în câteva agenții din

România, a fost mereu receptiv la solicitarea bibliotecarilor, atunci când este nevoie de un sfat sau o reclamație a unui program, instrument sau aplicație, îndeosebi probleme legate de tabla interactivă. Când are o vacanță în Moldova vizitează și biblioteca. Astfel, în cadrul ultimei vizite la bibliotecă a realizat lucrări de mentenanță, instalare și configurare a sistemului operațional Windows pentru 6 calculatoare și tabla interactivă a bibliotecii, iar la un calculator i-a restabilit absolut toate fișierele care au fost șterse definitive din greșală.

Prețuim enorm acest ajutor, este foarte greu de găsit un inginer IT bun și conștiincios, care ar lucra calitativ și onest.

BPT Taraclia activează ca partener în Proiectul „Școala tânărului Voluntar” care are drept scop dezvoltarea destinațiilor turistice. Cu suportul MiDL se va crea traseul turistic „Podoabele Sudului”, iar voluntarii bibliotecii vin în ajutor prin identificarea locurilor și destinațiilor turistice, soluționarea problemelor de amenajare a lor.

Majoritatea BPT atestă prezența voluntarilor în bibliotecile în care activează, oficial în anul 2022 au fost atestați 52 de voluntari, care au activat 1616 ore în bibliotecile din raionul Căușeni. Mai mult sau mai puțin activi, dar nu există activitate de bibliotecă fără implicarea copiilor, tinerilor și altor categorii de persoane gata să se implice, să susțină, să vină cu sfaturi. Bibliotecarii sunt și ei voluntari activi în comunitate, lideri buni și de succes. Bibliotecara Nina Munteanu (BP Zaim) este una din ele, care se remarcă prin spiritul său civic și capacitatea de a aduna oameni în jurul său. Astfel, în acest an, pe lângă alte activități unde s-a manifestat productiv, a menținut serviciul pentru tineri și adolescenți „Clubul Voluntarilor” care au participat la foarte multe inițiative comunitare în satul Zaim. Asemenea acțiuni unde se întrunesc voluntarii din localități și cu inițiativa și suportul bibliotecarilor (BP Tanatari, BP Tanatarii-Noi, BP Ursoaia, BP Taraclia, BP Coșcalia ș.a) realizează fapte bune pentru comunitate.

2.5. Implicații profesionale.

În anul 2022 bibliotecarii au continuat să fie activi în mai multe domenii decât cele profesionale.

Foarte activi sunt bibliotecarii din localitățile care sunt în Programul „Comunitatea Mea”, unde bibliotecarii sunt facilitatori ai comunității. Aici menționăm bibliotecarele Tatiana Chipăruș, Taraclia, Maria Tataroi, Ursoaia, Tatiana Șendrea, Larisa Hîncu, Căinari.

Bibliotecara BPT Taraclia Tatiana Chipăruș este activista Consiliului raional pentru Participare Căușeni, unde dezvoltă parteneriate și schimb de practici privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.

Bibliotecara Tatiana Chipăruș (BP Taraclia) este președintele AO „Plai Natal” care atestă mari succese în comunitate atrăgând surse din proiecte internaționale, colaborând intens cu diaspora.

Directorul-adjunct BPR Natalia Popușoi a participat în calitate bibliotecar-formator regional în cadrul Proiectului „Scriem cu responsabilitate, acționăm pentru comunitate”-ediția II-a.

Directorul BPR Liuba Osipov este membru al Consiliului de Administrație al I.P.I.Î. Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” Căușeni.

Biblioteca Maria Gancev 6 ani consecutiv elaborează probele pentru etapa raională a Concursului literar „La izvoarele înțelepciunii”. În rezultatul implicării serioase a dnei Gancev și a organizării la nivel înalt a Concursului, elevii căușeneni se califică pe primele locuri la etapa republicană.

III. Dezvoltarea și prelucrarea resurselor informaționale.

3.1 Accesul la raft. Biblioteca raională Căușeni și BPT oferă publicului larg 99% acces liber la rafturile bibliotecii. Oricare utilizator al bibliotecilor din raion poate personal să navigheze printre rafturile cu cărți și publicații. 1% din numărul de cărți se află fie în dulapuri, fie depozitate din motiv, că sunt scumpe, rare, fac parte din colecțiile mai vechi și puțin întrebate, sau sunt rezervate și sunt oferite la cerere în condiții obișnuite, fiind înregistrate obligatoriu în formularul utilizatorului.

3.2. Achiziții de documente.

Dezvoltarea colecțiilor constituie un obiectiv prioritar pentru toate tipurile de biblioteci, care au misiunea clară de a pune la dispoziția utilizatorilor informații pe diverse suporturi informaționale. Politicile de dezvoltare a colecțiilor BPT stipulează direcțiile de achiziții și de gestionare corectă a colecțiilor de bibliotecă. Dezvoltarea colecțiilor este un proces de creștere și de actualizare a colecțiilor prin achiziție și eliminarea periodică a documentelor, urmărește realizarea echilibrului între exhaustivitate și selectivitate, astfel, încât fiecare utilizator să găsească în bibliotecă un număr suficient de titluri din zona preocupărilor sale informaționale. De felul în care se realizează dezvoltarea colecțiilor depind și următorii factori: imaginea bibliotecii, valoarea colecțiilor și sporirea numărului de utilizatori ai bibliotecii.

În anul 2022, un an împovărat de crize, inclusiv financiare, dezvoltarea colecțiilor s-a orientat pe obiective impuse de această situație:

- Achiziția de carte la maximum bazată pe cererea utilizatorului, pe studierea atentă a pieței care propune carte;
- Creșterea colecției de documente și din alte surse decât cele bugetare, care să răspundă nevoilor utilizatorilor;
- Utilizarea resurselor info-documentare din colecțiile web cu acces deschis – descărcarea cărților în format PDF și audiocărți, diverse informații în format digital și stocarea lor în baze de date ale BPT;
- Continuarea activității de integrare a resurselor info-documentare din colecția bibliotecii în catalogul-fișier offline al bibliotecii raionale, cât și a celor din rețeaua BPT;

- Colaborarea constantă și eficientă cu partenerii și populația în vederea colectării surselor pentru achiziții și colectării diverselor donații de carte;
- Asigurarea igienei, securității colecției.

Dacă e să vorbim despre Biblioteca raională, am putea să spunem tare, că anul 2022 a fost unul foarte productiv la acest capitol. În primul rând a fost realizată o achiziție de carte foarte dorită din sursele bugetare ale bibliotecii de **761 de exemplare în sumă 89839 lei, din care 547 titluri, 74 de cărți în limba rusă.** În anul 2022 achiziția de carte a fost efectuată prin intermediul magazinului online Elefant.md. Am rămas plăcut surprinși de oferta foarte variată de cărți propuse pe site, oferta de reduceri, livrare gratuită și seriozitate.

Donațiile din acest an au constituit 1210 de volume în sumă de peste 60000 lei. Am beneficiat de donații generoase din partea Bibliotecii Naționale, în cadrul proiectelor, donație din partea partenerului Asociația Moldova-Italia OdV (170 de cărți în limba italiană), donație din partea Corpului Păcii (38 cărți în limba engleză), donație din partea Programului Educațional Pas cu Pas 690 cărți bilingve româno-ucrainene pentru copii, 11 cărți din partea Proiectului „Citim împreună fără frontiere” și alte donații.

La sfârșitul anului gestionar Achizițiile totale de cărți și publicații periodice (inclusiv donații) ale BPR (inclusiv filiale) au constituit 1038 u.m. (46% din numărul de publicații achiziționate în raion) în sumă de aproximativ 126,0 mii lei ceea (din ele 9 mii lei constituie edițiile periodice) ce constituie 72% din suma pentru achiziții în raion (172685 lei). (Tabelul 1)

Tabel 1. Achiziții. Situația în raion.

	Total u.m.	Cărți	Publicații Seriale u.m.	Doc.audio- video	Cheltuieli financiare, lei
2019	7541	6853	628	48	202450
2020	3626	3444	160	22	272340
2021	3816	3603	189	24	186986
2022	2490	2250	112	175	172685
Variație 2021 - 2022 (+;-)	-1326 - 34%(!!!)	-1353	- 77	+151	- 14301 - 7,5 %

Bibliotecile Publice din raionul Căușeni în anul 2022 au achiziționat **2490** volume de documente tipărite. **Comparativ cu anul 2021, cu 34% mai puțin.** Cheltuielile pentru achiziții au scăzut cu peste **14 300 lei, ceea ce constituie cu 7,5 % mai puțini bani alocați ca anul trecut.** Criza financiară din țară se răsfrânge vădit asupra bibliotecilor.

Achizițiile ajunse în fondul bibliotecilor este îmbogățit cu literatură pe compartimentele: **Lingvistică, filologie, literatură - 90%; generalități, artă, sport – 10% ; în limba de stat – 95% și în limbile minorităților naționale – 5%.**

BPR a beneficiat de donații de carte din partea BNRM, a MECC, a utilizatorilor, donații din partea partenerilor Asociația Italia-Moldova OdV – 170 volume în limba italiană, Corpul Păcii – 43 de cărți în limba engleză, la fel, am primit în dar un set de carte din partea scriitorului Ion Găină.

Publicațiile au fost inventariate, înregistrate, prelucrate biblioteconomic și predate în serviciile bibliotecii, biblioteci filiale, biblioteci publice comunale.

Serviciul Fonduri și Prelucrarea Colecțiilor BPR Căușeni contribuie esențial:

- la menținerea evidenței globale și individuale a documentelor:
- la asigurarea calității traseului documentelor în bibliotecă.

Conform programului de instruire, la seminare au fost aduse la cunoștință și detaliate instrucțiunile cu privire la evidența și organizarea colecțiilor de bibliotecă. Recunoaștem cu regret faptul, că singura bibliotecară din secția fonduri și prelucrare a literaturii a BPR are unele mici scăpări la capitolul Descrierea bibliografică a documentelor, având în vedere modificările din standardele la aceast capitol, care ajung la noi cu întârziere.

Și în acest an BPR și BPT au achiziționat cărți de la editura Litera, magazinele Librarius, Betseler.md, Elefant.md fiind cei mai mari prestatori de ediții tipărite din țară. BPR a beneficiat și de un lot de carte achiziționată de la Elefant.md, unde în perioade anumite pot fi prinse reduceri foarte bune la cărți. Majoritatea volumelor achiziționate sunt cărți de literatură artistică, pentru copii, potrivite conform programului școlar, domeniul psihologie, istorie, ediții de referință. Marea parte volumelor noi intrate în bibliotecă au fost în limba română. Având în vedere politicile de dezvoltare a colecțiilor, toate cărțile cumpărate sunt editate în cel mult ultimii 5 ani, dar majoritatea în ultimii 2 ani. Edițiile periodice sunt în mare parte reviste și ziare în limba atât română, cât și rusă și sunt selectate după cerințele și doleanțele utilizatorilor. În procesul de selecție a publicațiilor pentru achiziție au fost implicați și utilizatorii, necesitățile lor informaționale fiind colectate prin chestionare tradiționale, online sau verbal.

Completarea colecției de ediții periodice se face anual prin abonare, fiind selectate titlurile care corespund necesităților de informare a utilizatorilor. Pentru anul 2022 au fost abonate în raion 112 de abonamente la ediții periodice, dintre care 14 la Biblioteca raională. Pentru anul 2022 au fost abonate de către BPR 7 de abonamente de ziare și 7 reviste în sumă de 9311 lei. Un motiv de scădere acestui indicator este limitarea de către APL a sumelor destinate abonării din cauza crizei financiare. Numărul în scădere a numărului de ediții periodice se datorează și faptului, că edițiile periodice nu mai sunt atât de căutate ca mai înainte, iar unele din ele au trecut la format online pentru a nu falimenta. Dar totodată, bibliotecile au rămas printre puținele instituții, sau locuri unde se mai poate răsfoi un ziar sau o revistă, ca pe vremuri. BPR Căușeni este unica instituție care abonează și oferă acces gratuit la „Monitorul oficial al RM” în tot raionul, iar pentru abonarea lui se cheltuie 8000 lei anual. Acest fapt este luat în considerație pentru menținerea utilizatorilor-cititori de ziare și reviste.

Impactul informațional impune noi cerințe și ritmuri în dezvoltarea colecțiilor bibliotecilor publice. Politica de management a colecțiilor bazată pe anticipare, inovare, tehnologizare, coerență urmărește organizarea și modelarea unei colecții pertinente, dezvoltarea unui patrimoniu informativ și cognitiv adecvat necesităților actuale de informare, documentare, lectură a utilizatorilor. Deși scopul dezvoltării colecțiilor este de a satisface nevoile informaționale ale tuturor utilizatorilor din comunitatea deservită, acest obiectiv nu este complet realizat din cauza restricțiilor financiare, creșterii prețurilor la producția editorială, a diversității nevoilor informaționale ale utilizatorilor.

În cursul anului bibliotecarii au primit asistența metodologică, cu privire la verificarea colecțiilor, întocmirea proceselor verbale de casare a documentelor având ca bază proiectul „Regulamentului privind gestionarea colecțiilor de bibliotecă”.

Tabel 2. Casări și colecția totală de documente. Toate bibliotecile din rețea.

	Casări u.m.	În limba de stat	Existent la sf.anului	În limba de stat
2020	9308	2746	407288	259908
2021	3563	2372	407541	261110
2022	7762	7039	402269	256309
Variație (+;-)	+4199	+4667	-5272	-4801

Dacă examinăm acest tabel, vedem, că a crescut numărul de volume casate, cu toate că se necesită casarea unui număr mult mai mare de cărți prin biblioteci. Dar noua legislație prevede casarea doar prin decizia consiliului și acest fapt îngreunează procesul de casare, fiind necesar un pachet mai amplu de documente. BPR a reușit să curețe în acest an fondul bibliotecii de 5432 de volume vechi, deteriorate și depășite moral. **Procentul de volume în limba română rămâne la fel 64 % din fondul total.**

Tabel 3. Analiza Indicatorilor de performanță (Total pe raion)

	Indicatorii	2019	2020	2021	2022
1	Achiziții total (u.m.)	7541	3626	3816	2490
2	<i>Achiziții per capita(r.1:nr.populației)</i>	<i>0,09</i>	<i>0,04</i>	<i>0,04</i>	<i>0,02</i>
3	Cheltuieli pentru achizitii și servicii (lei)	306480	392967	278075	271179
4	Cheltuieli pentru personal (lei)	3722586	3295538	3544509	3999570
5	<i>Raportul între cheltuieli pentru achiziții și chelt. pentru personal B.3.3.3(r.4:3)</i>	<i>0,08</i>	<i>0,11</i>	<i>0,07</i>	<i>0,06</i>

 Conform datelor prezentate de secția statistică a Consiliului raional, în raionul Căușeni la data de 01.01.2023 locuiesc 83 499 de cetățeni.

În achizițiile din anul de referință, ca și în anii precedenți, cel mai mare procent le revine resurselor informaționale din domeniul lingvistic, filologiei și literaturii, ceea ce e firesc pentru bibliotecile publice. Procentul achizițiilor de resurse informaționale din celelalte domenii ale cunoașterii este unul satisfăcător.

Sperăm, că **Legea cu privire la Biblioteci** și depășirea crizei economice va contribui în noul an la rezolvarea problemelor de dezvoltare a colecțiilor prin susținerea la nivel de stat și în curând situația la acest capitol se va îmbunătăți.

3.3. Colecția electronică:

Situația creării unui fond mai bogat în ce privește colecția electronică a bibliotecilor din raion a rămas la nivelul scăzut din anii anteriori. Cu toate, că un beneficiu vădit pentru completarea colecțiilor de bibliotecă l-ar avea o colecție electronică de volume, ceea ce bibliotecile publice din raionul Căușeni încă nu dispun, sau numărul lor este neesențial.

Prezența colecției electronice ar aduce un impact considerabil bibliotecilor prin economisirea finanțelor, utilizarea nelimitată a volumelor nu deteriorează documentele, documentul poate fi folosit atât în incinta bibliotecii, cât și la distanță. Pandemia ne-a demonstrat acest lucru foarte clar. BPR a început crearea unui fond de cărți PDF și audio în format digital și la moment numărul cărților audio a trecut de 650. Astfel, BPR dispune de o bază de date a cărților audio. Credem, că biblioteca electronică este viitorul bibliotecii clasice, care în combinație cu documentul fizic formează o simbioză de care se va mândri nu doar bibliotecarul, dar și comunitatea întreagă. Politica informațională a BPR Căușeni va avea pentru anii următori prioritate pentru elaborarea, dezvoltarea și livrarea conținutului electronic și va îndemna bibliotecile teritoriale spre acest deziderat.

La sfârșitul anului 2022 în fondurile bibliotecilor publice din raionul Căușeni se regăsesc 128 de documente audiovizuale în format CD/DVD, o mare parte din ele anexate la cărțile cu povești și sunt în special, în bibliotecile pentru copii.

3.5. Baze de date.

Bibliotecile publice din raionul Căușeni nu pot raporta nici o bază de date achiziționată. În primul rând, nu este cerere. În al doilea rând, majoritatea bazelor de date sunt destul de scumpe și necesită plăți anuale. Din acest motiv, considerăm mai relevantă achiziția de cărți și publicații în format tradițional, cel puțin, până nu va apărea cererea utilizatorilor.

În anul 2022 bibliotecile publice din raionul Căușeni au raportat prezența a 16 baze de date locale create de biblioteci. Din ele 6 sunt create de către bibliotecarii BPR „Ion Ungureanu”, iar BP Ursoaia are 5 baze de date create de bibliotecara Maria Tataroi, care cuprinde istoria localității, a personalităților și alte informații relevante pentru bibliotecă.

Una dintre cele mai mari baze de date reprezintă lista cărților din bibliotecile din raion, create în format Excel și concepute ca un prototip al catalogului alfabetic. Filiala copii a BPR, BP Surchiceni, BP Ursoaia, BP Cîrnățenii-Noi, BP Hagimus, BP Săiți, au reușit deja să introducă toate cărțile existente în bibliotecă în această bază de date. Bibliotecarii folosesc baza de date când au nevoie să elimine sau să adauge cărți, sau să caute după autor sau titlu oricare informații despre o carte anume.

Această bază de date servește drept catalog alfabetic offline, dar la care pot avea acces toți bibliotecarii prin intermediul Google Drive. Fișierele sunt descărcate într-un calculator accesibil pentru utilizatori, unde la solicitare, pot să navigheze singuri, dacă cunosc autorul, sau titlul cărții. Sau pot solicita ajutorul bibliotecarilor. Asemenea cereri am avut de nenumărate ori, mai ales pe timp de carantină a fost foarte util, bibliotecarul solicitat putea chiar de acasă să știe despre existența în fondul bibliotecii a unei sau altei cărți.

O altă bază de date este „Registrul bibliotecarilor și bibliotecilor din raionul Căușeni” unde sunt introduse toate datele despre bibliotecari și biblioteci, începând cu unele date personale, vechimea în muncă, data fondării bibliotecii, fondul de carte, contacte, ș.a. date utile.

Bazele de date „Personalități marcante din raionul Căușeni”, „Lista utilizatorului unic” „Link-uri de referință și informații despre bibliotecile din raion”, „Cărți audio”, „Ion Găină – Un Om ca o instituție. 60 ani de la naștere” ș.a. sunt în permanentă actualizare și prezența lor în Google Drive este foarte utilă, atunci când este nevoie de ele, accesând un calculator conectat la Internet.

Foarte încet și modest ne mișcăm în această direcție, dar pentru anii următori, cu siguranță, majoritatea bibliotecilor vor raporta baze de date. O mare parte de bibliotecari BPT sunt pe punct de finisare a bazelor de date similare – catalog alfabetic, istorie locală, utilizator unic ș.a.

IV. Servicii de bibliotecă și utilizarea lor.

Anul 2022 pentru bibliotecile din raionul Căușeni, dar și din țară a fost marcat de urmările crizelor atât economice, pandemice, cât și de criza refugiaților. În multe biblioteci din raionul Căușeni, inclusiv și cea raională au fost limitate sursele pentru energie, bibliotecarii fiind puși în situația să activeze în încăperi neîncălzite, sau cu timp parțial de muncă. Numărul utilizatorilor care au pășit pragul bibliotecilor a scăzut simțitor și din cauza limitării numărului de activități culturale, care până în luna mai au fost tot mai puține. Cu toate acestea, serviciile de bibliotecă și-au luat avânt în perioada caldă a anului.

4.1 Indicatori statistici de utilizare a bibliotecilor publice din r-l Căușeni.

Cele 40 de Biblioteci publice din raionul Căușeni în anul 2022 au avut ca scop de a satisface prompt și calitativ cerințele informaționale ale celor **12825 utilizatori** ai săi prin utilizarea celor mai efective instrumente și metode de căutare a informației, astfel au fost acordate spre consultare **184528 de documente, au fost organizate activități culturale pentru public, livrate ore de instruire pe diferite tematici.**

Tabel 4. Indicatorsi statistici.

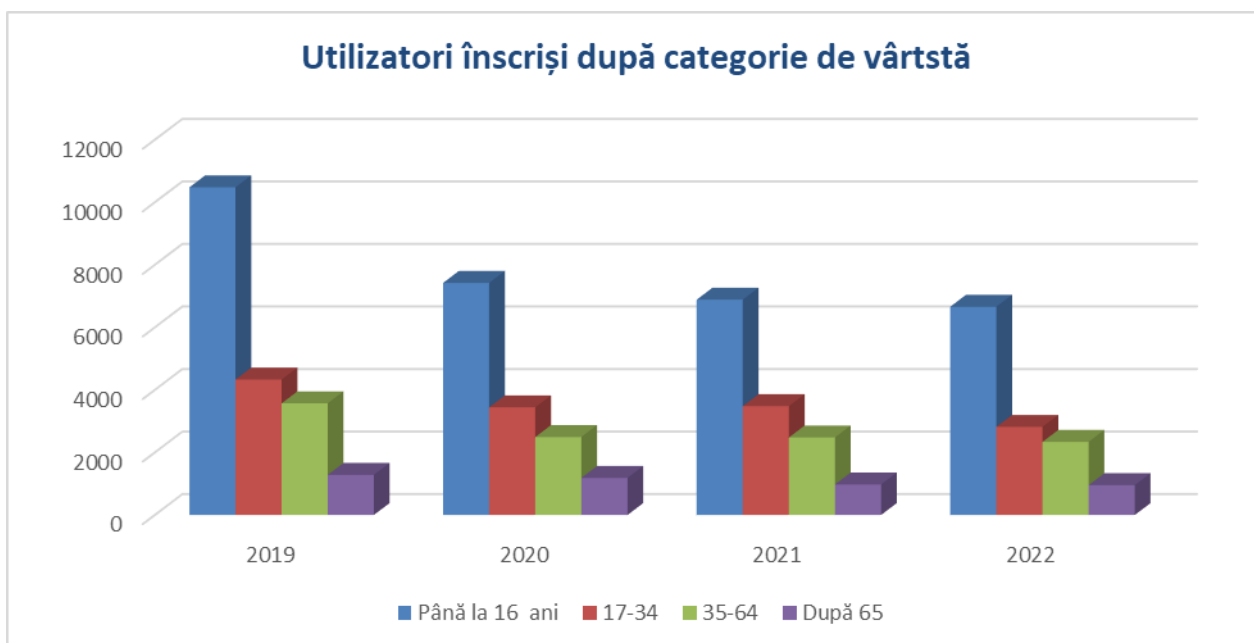
anul	Utilizatori	Copii până la 16 ani	Vizite	Împrumuturi	Activități culturale	Nr. ore ac. de instruire, inclusiv online	Nr. particip. acțiuni educaționale
2019	19666	10480	183341	296061	1336	1650	2444
2020	14543	7422	125892	194554	1031	725	1657
2021	13823	6886	125026	183583	1002	686	1215
2022	12773	6660	134080	146162	1132	1081	1132
Variații e (+-)	-1050	-226	+9054	-37421	+130	+395	-83
%	-7,5%	-3,2%	+7,2%	-20%	+12%	+57%	-6,8%

Numărul total de beneficiari înscriși în rețeaua BPT în perioada anului 2022 s-a micșorat cu **1050 utilizatori** comparativ cu anul precedent, ceea ce constituie – **7,5%**. Dureros este că această scădere este substanțială în ultimii ani. 52% din utilizatorii care frecventează bibliotecile au vârsta cuprinsă între 5- 16 ani. Acest segment de vârstă, în toți anii atesta cote înalte la toți indicatorii. Scăderea numărului de utilizatori de până la 16 ani cu -3,2 % a influențat semnificativ indicatorii procentuali pentru anul curent. Astfel, avem scăderi la toate măsurările.

Cel mai activ public printre adulți sunt tinerii 17-35 ani peste 22%, adulții 18 % și pensionarii 8% . (tabel 5 și infografic)

Tabel 5. Utilizatori înscriși după categorii de vârstă.

	Evidența utilizatorilor				Procent din total înscriși			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Până la 16 ani	10480	7422	6886	6660	53%	51,03%	49%	52%
17-34	4332	3443	3482	2819	22%	23,67%	26%	22%
35-64	3572	2493	2479	2340	18%	17,15%	18%	18%
După 65	1282	1185	976	954	7%	8,15%	7%	8%
Total	19666	14543	13823	12773	100%	100%	100%	100%

4.2 . Indicatori de performanță (relaționali) (Tabel 6)

	Indicatorii	2019	2020	2021	2022
1	Numărul de împrumuturi	296061	194554	183583	134080
2	Număr de documente	412970	407288	406321	402269
3	<i>Rata de circulație B.2.1.1 (r.1:2)</i>	<i>0,71</i>	<i>0,47</i>	<i>0,45</i>	<i>0,33</i>
4	Numărul populației servite	81185	83447	83447	83499
5	<i>Împrumut pe cap de locuitor B.2.1.2 (r.1:4)</i>	<i>3,6</i>	<i>2,3</i>	<i>2,2</i>	<i>1,6</i>
6.	Numărul vizite	183341	125892	125026	188001
7.	<i>Intrări în bibliotecă pe cap de locuitor B.2.2.1 (r.6:4)</i>	<i>2,2</i>	<i>1,5</i>	<i>1,5</i>	<i>2,3</i>
8.	Numărul de persoane prezente la activitățile culturale	4163	1767	1673	12825
9.	<i>Rata de participare la activitățile organizate de bibliotecă B.2.2.4 (r.8:4 X 1000)</i>	<i>51</i>	<i>21</i>	<i>20</i>	<i>154</i>
10.	Numărul de sesiuni de instruire (ore academice)	1650	725	686	1081

11.	<i>Numărul de participări la orele de instruire B.2.2.5 (r.10: 4 X1000)</i>	<i>20</i>	<i>8</i>	<i>8,2</i>	<i>13</i>
12.	Numărul de utilizatori activi	19666	14543	13823	12773
13.	Populația țintă	70000	70000	70000	70000
14.	<i>Procentul de frecvență de către populația țintă B.2.4.1 (r.12:13 X100)</i>	<i>28 %</i>	<i>21%</i>	<i>20%</i>	<i>18%</i>
15.	Cheltuieli totale	4464319	4507727	4667149	4423912
16.	<i>Cost per împrumut B.3.1.1 (r.15:1)</i>	<i>15</i>	<i>23</i>	<i>25</i>	<i>33</i>
17.	Cheltuieli pentru achiziții și servicii (lei)	306480	392967	278075	271179
18.	<i>Costul achizițiilor per împrumut B.3.1.2 (r. 17:1)</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>1,5</i>	<i>2</i>
19.	<i>Cost per utilizator B.3.4.1 (r.15:12)</i>	<i>227</i>	<i>310</i>	<i>337</i>	<i>346</i>
20.	<i>Cost per intrări fizice și virtuale B.3.4.2 (r.15:6)</i>	<i>24</i>	<i>36</i>	<i>37</i>	<i>24</i>

O analiză simplă a indicatorilor din tabel (Tabel 6) ne arată, că indicatorii atât în cifre cantitative, cât și cei de performanță sunt în variație. Acestea au fost influențate enorm de creșterea prețurilor la servicii și cărți și scăderea numărului de utilizatori care se datorează în mare parte faptului că bibliotecile au fost închise pentru public, plus la toate Bibliotecile publice din s. Leuntea, Plop-Știubei, Grădinița și Baimaclia nu și-au mai redeschis ușile din motive tehnice, BP Pervomaisc nu are bibliotecar de mai mult timp, iar 11 biblioteci au activat pe un program prescurtat de lucru. În așa mod, au crescut esențial costurile pentru deservirea unui utilizator, dar a scăzut numărul de intrări, de documente eliberate și procentul de participare la activitățile organizate de biblioteci.

Dar necătând la toate astea, anul 2022 pentru Biblioteca raională cât și pentru toată comunitatea bibliotecilor publice din rețea a fost marcat și prin domenii de inițiativă, atât națională, cât și locală.

Chiar și în condiții de crize de tot felul, bibliotecile nu s-au oprit din elanul de activități fructuoase, continuând să implementeze servicii noi și implicându-se în proiecte. La fel, tradițional, au fost susținute Campaniile inițiate de bibliotecile naționale „LecturaCentral”, inițiativa „Nici o zi fără lectură”, „Citim cu voce tare împreună”, Festivalul Național al Cărții și Lecturii, Concursul literar

republican „La izvoarele înțelepciunii”, Concursul de Booktrailer, Concursul Republican Robo Liga Bibliotecilor, ș.a.

Bibliotecile Publice din raionul Căușeni (Anexa 3 cuprinde toate activitățile culturale și educaționale ale BPR Căușeni cu link-uri) fiind gazda primitoare a unor diverse activități culturale organizate în colaborare cu utilizatorii și cu parteneri din diferite domenii, în anul 2022 a fost marcat de câteva activități și programe culturale care au sporit imaginea bibliotecilor și au dus la realizarea scopului, oferind utilizatorilor pe lângă serviciile tradiționale împrumut de documente, consultarea în regim de sala de lectură, participarea la diferite acțiuni cultural - artistice și acces la tehnologiile informaționale și Internet, cum ar fi:

- Tot mai multe biblioteci organizează tabere de vară cu amplu program de activități – „Bibliovacanța” Bibliotecii copii Căușeni avut un impact deosebit, adunând 42 de copii, acei s-au implicat zilnic în activități de lectură, divertisment, de sport, de logică. Acest serviciu a adus beneficiul așteptat nu doar familiilor din localitate, dar și celor din familiile refugiate, în fiecare din taberele de vacanță fiind integrați un număr de copii refugiați. Același serviciu la dezvoltat BP Tănătari „Tabăra de vară la bibliotecă”, BP Ursoaia, BP Hagimus, „Bibliovara-2022” BP Taraclia, „Vacanța veselă” BP Zaim copii și „Bibliovacanța” la BP Zaim, BP Tănătari Noi ș.a..

- Instruiri pe diverse tematici cu invitația experților din diferite domenii atât pentru bibliotecari cât și pentru cetățeni folosind instrumente noi de lucru cum ar fi tabla interactivă, tablete performante, cât și oferirea spațiilor confortabile dotate cu bean-baguri, canapele, mese și scaune mobile.

- Ateliere de creație și tematice, evenimente culturale și tematice cu femei, copii din Moldova și Ucraina, instruiri IT – „Școala IT pentru persoane NEET”, „Competențe digitale pentru fiecare”, „Ajutor la contor” întâlniri și discuții cu specialiști, discuții asupra cărților citite;

- Activități de informare în parteneriat cu AO Centrul de Drept al Avocaților dedicate Luptei împotriva Violenței, Egalitate de Gen, 16 zile de activism civic împotriva violenței față de Femei și Fete.

- Concursul Național „La izvoarele înțelepciunii” dedicat scriitorului a desemnat cu locul II pe eleva din or.Căușeni Doina Mînăscuță, și mențiune pe eleva Cnij Nicolina din Căinari, ambele câștigătoare la etapa raională Căușeni;

- Ne bucurăm mult pentru succesul Clubului de robotică de pe lângă Biblioteca raională, care a participat la concursul RoboLiga Bibliotecilor 2022 și a câștigat Premiul Special „Impact Social”. Acest fapt, i-a încurajat foarte mult pe copii, motivându-i să se ocupe și mai mult de construirea și programarea roboților Lego.

- 12 adulți din orașul și raionul Căușeni, din care și o doamnă din Ucraina au frecventat cursul de limbă italiană, predat în fiecare zi de joi la Biblioteca raională. Inițierea cursului de italiană a fost realizat cu propunerea ambasadorului Italiei Lorenzo Tomassoni, care a vizitat BPR la data de 6 iunie, fiind foarte bucuros de colecția de carte în limba italiană prezentă în bibliotecă. Astfel, prin intervenția Dumnealui și a partenerului nostru italian Gian Luca del Marco a fost identificată o doamnă care cunoaște bine limba italiană și care s-a oferit să ducă un curs de italiană la bibliotecă pe bază de voluntariat. Fiecare din participantele la curs a reușit să însușească o bază de cuvinte, să converseze prin dialoguri simple, dar și să cunoască foarte multe lucruri frumoase din istoria și cultura acestei țări minunate.

- Servicii de consultare și instruire în domeniul utilizării portalului E-Gov pentru cetățeni.
- Servicii de consultare și instruire în domeniul utilizării IT și perifericelor pentru toate vârstele.
- Ore de educație mediatică și educație electorală.

A devenit deja tradiție în bibliotecă, ca serviciile oferite utilizatorilor să fie racordate cu unul sau mai multe obiective de dezvoltare globală ONU. În vederea conștientizării profunde a acestui fapt, personalul bibliotecilor a participat la o serie întreagă de instruirii, exerciții și dezbateri, ca apoi aceste cunoștințe să fie diseminate celorlalți bibliotecari din raion, iar serviciile și activitățile oferite de bibliotecă să se regăsească în principalele obiective de dezvoltare a comunității.

4.2 Descrierea serviciilor de dezvoltare a competențelor utilizatorilor.

În anul 2022 bibliotecile publice teritoriale din raionul Căușeni au dezvoltat și prestat 104 servicii moderne de bibliotecă. Din ele 10 servicii au fost realizate de BPR Căușeni. De menționat, că bibliotecarii au beneficiat de instruirii oferite de proiectele în care s-au implicat (Vulnerabilitate Energetică, E-Guvernare, Programul Național Pas cu Pas ș.a) și de către Centrele Naționale de Excelență pentru Bibliotecari, cât și de orele de instruire oferite de BPR Căușeni în baza Ofertei Educaționale 2022. Partea majoră a instruirilor au fost oferite-primate în format online. Numărul indicat de servicii este unul de referință, deoarece, bibliotecile au prestat mult mai multe servicii, însă unele din ele au avut o durată prea scurtă, sau nu au avut un succes remarcabil pentru bibliotecii.

Dacă vorbim de activitățile cultural educative, cât și serviciile oferite de bibliotecii, evident că vorbim, deja tradițional, despre racordarea lor ODD 2030. Și în acest an cele mai multe servicii se regăsesc în **Obiectivul 4. Educație de calitate.**

Astfel menționăm serviciile:

Raport analitic anual privind activitatea Bibliotecilor Publice Teritoriale Căușeni pentru anul 2022

- „Competențe digitale pentru fiecare”, „Ora de limbă engleză”, „Ora de Italiană” – BPR Căușeni

- „Atelierul păpușarilor”, BP Ursoaia

- „Arta ca mijloc de educație” BP Săiți

- „Ora să STIM” Filiala Copii Căușeni, BP Coșcalia, BO nr.2 Căușeni

- „Duolingo – aplicație pentru învățarea limbii engleze” – BP Hagimus

- „Povești și povestiri online”, „Tineri condeieri” Filiala de carte română „Timiș”

- „Educație mediatică” – BPR Căușeni, BP Săiți, BP Ursoaia, BP Tănătari, BP Surchiceni, BP Zaim, BP Coșcalia, BP Taraclia; BP Ursoaia; BP Baimaclia; BP Hagimus ș.a.

- „Pregătim temele pentru acasă la bibliotecă” – Filiala copii BPR Căușeni, BP Săiți; BP Zaim, BO Căinari, BP Grigorievca, BP Cârnațeni, BP Hagimus, BP Sălcuța, BP Opaci, BP Fîrlădeni, BO Căușeni nr.2;

- Dezvoltarea gândirii și logicii – „Clubul amatorilor de Șah” BPR Căușeni, BP Ucraina, BP Zaim, BP Tănătari; „Jocuri educative și de logică” BP Hagimus, „Clubul de Robotică” BPR Căușeni, „Jocuri de masă” BO nr.2 Căușeni, „Clubul curioșilor” BP Chircăieștii-Noi, „Școala altfel” BP Ciuflești

- Dezvoltarea abilităților de lectură – „Povestea online”, „Cartea vine la tine” – BPR și Filiala Copii Căușeni, „Frumoasele povești te învăță cum să crești” BP Ursoaia, „Lecturi pentru seniori” BP Taraclia copii, „Ora să citim” BP Opaci, „Ora poveștilor” BO nr.2 Căușeni, BP Ciufletii „Ora povestei altfel” BP Baimaclia, „În ospete la poveste” Bp Chircăiești, BP Săiți, BP Ucraina, „Povestea improvizată” BP Tănătari, „Citește – trăiește liber!” , „Cunoaște biblioteca ta – Biblioteca Zaim!” „Iubesc să citesc” BP Zaim ș.a.

- Astfel, bibliotecile publice din raion și-au extins și organizat activitățile conform tendințelor de cerere din comunitate și au replicat servicii de bibliotecă. Cele mai reușite și solicitate servicii din biblioteci rămân a fi cele legate de :

- Tehnologii informaționale, cum ar fi instruirile IT, utilizarea programelor și aplicațiilor – „Calculatorul pentru toți” BP Surchiceni, „Managementul calculatorului” BP Fîrlădeni, „Managementul Calculatorului” BPR, BP Ursoaia, BR Zaim, BP Cîrnățeni, BP Ciuflești, BP Tănătari, BP Ucraina; „Primii pași în domeniul IT” BP Taraclia, „IT pentru toți” BP Hagimus;

- „Inspiros -Tablet, desenăm și ne distrăm” BP Fîrlădeni, „TechLab” BP Opaci, BP Cîrnățenii-Noi, BP Hagimus, „Karaoke Star” BP Ciuflești

- Bibliotecara BP Cîrnăţenii Noi din activitatea serviciului de bibliotecă „TechLab” a creat un ansamblu de copii „Romaniţa” care cuprinde 20 de copii. Acest ansamblu s-a făcut deja cunoscut în raion prin prestaţiile de succes la festivaluri, concerte şi evenimente culturale.

ODD 1. Fără sărăcie. – anul 2022 a împuternicit bibliotecile din republică cu noi sarcini şi activităţi, dar care au oferit posibilitate bibliotecarilor să se afirme încă o dată ca funcţionari profesionişti şi cu abilităţi multidimensionale – înregistrarea cetăţenilor pe platforma „Compensaţii.gov.md” , programul „Ajutor la contor”. Astfel 90% din bibliotecari au demonstrat competenţe înalte în acest domeniu, înregistrând mii de familii în program.

- BP Baurci pe lângă programul „Ajutor la contor” a înregistrat beneficiari pe platforma uahelp.md pentru ajutoare financiare şi alimentare pentru refugiaţi şi gazdele lor;

- Modulul de instruire „E-Guvernare pentru toţi” a fost predat de către formatorii BPR în anul 2022 pe parcursul 16 de ore academice pentru 4 grupuri diferite de participanţi printre care educatori, consilieri, manageri de licee şi grădiniţe, persoane din categoria NEET.

Tot aici putem menţiona serviciul „E-guvernare pentru fiecare” care este implementat în mai multe biblioteci din raion, dar care activează „la cerere” – „E-guvernare în biblioteca ta” BP Taraclia; BP Zaim ş.a.

- Un alt serviciu, care ajută familiile cu venituri mici este SMB „**Tabăra de vară şi lectură la bibliotecă**”. Acest serviciu ajută părinţii cu copii de 6-14 ani să poată munci vara şi să nu cheltuiască banii din familie pentru o tabără costisitoare. Pe parcursul verii şi a vacanţelor şcolare copii sunt antrenaţi în activităţi cognitiv-distractive, vizite, activităţi artistice. Beneficiază de serviciu peste 400 de copii din raion. „Bibliovacanţa” Bibliotecii copii Căuşeni a avut un impact deosebit, adunând 42 de copii, care s-au implicat zilnic în activităţi de lectură, divertisment, de sport, de logică. Acelaşi serviciu la dezvoltat BP Ursoaia, BP Hagimus, BP Taraclia, „Vacanţa veselă la bibliotecă” BP Zaim copii şi BP Tănătari. În anul 2022 taberele de vară de la biblioteci au integrat atât copii din localităţile noastre, cât şi copii ai refugiaţilor din RM.

ODD 3. Educarea modului sănătos de viaţă –

- „Mediu şi sănătate”, BP Taraclia copii , „Sănătate şi medicină” BP Taraclia
- „Raftul cu sănătate” BP Zaim
- „Fitnes pentru toţi” BP Cîrnăţenii Noi
- Clubul pensionarilor „Speranţa” BP Baimaclia
- „Clubul seniorilor” BP Săiţi

ODD 5. Egalitate de gen.

Activități în care au fost implicate bibliotecile sunt cele „16 zile de activism civic împotriva violenței în familie” – flashmoburi, expoziții, activități de informare în parteneriat cu AO Centrul de Drept al Avocaților, Primăria Căușeni, Centrul de zi „Grația” .

BPR Căușeni a inițiat și desfășurat cu succes în anul 2022 un șir bogat de activități despre și cu participarea femeilor și fetelor Clubul Femeilor Moderne „Cucoanele/Pannociki”. La început clubul a fost destinat doar femeilor din Moldova, ca mai apoi să fie integrate femei și fete din Ucraina. Spectrul tematicilor a fost foarte divers, începând cu Recete de bucătărie, până la întâlniri cu specialiști în domenii – medici, psihologi, juriști, modelier.

BP Chircăiești a continuat serviciul „Clubul femeilor moderne” unde un număr de 5-6 femei din localitate se întâlnesc periodic la bibliotecă pentru a pune în discuție diverse teme ce țin de pregătirea bucatelor, îngrijirea florilor de cameră, rețete de sănătate și frumusețe, divertisment.

Un asemenea club activează și în BP Grădinița cu denumirea nostimă „Cumătrele” - 10 participante. Pentru fetițe la fel activează un club al fetițelor „Lăcrămioara” - 7 fete.

- Serviciul „Sparge cercul violenței!” BP Zaim

ODD 8. Muncă decentă.

- „Profesia preferată” BP Chircăiești
- „Cunoaște-te pe tine însuși” – BPR Căușeni, BP Zaim; Activități în parteneriat cu DROFM Căușeni „Târgul locurilor de Muncă”. În cadrul acestui parteneriat au fost organizate și 3 Târguri de locuri de muncă cu elemente de promovare a profesiilor, iar biblioteca a prezentat pledoarii profesiei de bibliotecar.

- Abilitățile de răbdare și deprinderi de muncă se dezvoltă la copii în cadrul serviciilor ce țin de munca manuală. „Blibionova. Origami – mâini de aur” – BP Fîrlădeni; „Micii meșteri mari” BP Tănătari; „Mărgelușa fermecată” Filiala copii Căușeni, „Mâini dibace” BP Sălcuța, BP Chircăieștii-Noi, Bp Florica, BP Hagimus, „Degețele fermecate” BP Ciuflești, „Tânărul pictor” – BP Copanca, „BiblioDeko” BP Fîrlădeni, „Dibăcie și fantezie” BP Zaim.

ODD 11. Orașe și comunități durabile.

„Tezaurul Botnei. Descoperă localitatea ta” BP Zaim.

ODD 13. Protejarea planetei.

- „Ecologia – șansă pentru mileniu” - BP Taraclia. Bibliotecarii cu elevii abordează tematici precum poluarea apelor, schimbările climatice, poluarea aerului și substanțele chimice.

- „Tânărul naturalist” – BPR Căușeni

ODD 16. Pace și justiție.

Anul 2022 i-a oferit BPR Căușeni șansa să fie selectată în mai multe proiecte care vizează activitățile cu refugiații. Astfel, a fost inițiat și prestate servicii de informare, integrare și divertisment în comunitatea moldovenească a copiilor din Ucraina. „Tot ce-i mai bun copiilor” și „Citim împreună fără frontiere” - în cadrul acestor servicii au fost implicați în jur de 80 de copii și adolescenți moldoveni și ucraineni..

- „Solidari cu Ucraina” serviciu dedicat refugiaților dezvoltat în BP Zaim.
- 26 mai 2022. peste 40 de copii refugiați din Ucraina au participat la atelierul de desen cu genericul ”Pictază Pacea”, unde copiii au avut posibilitatea de a transpune emoțiile și trăirile prin desen. Ghidați de bibliotecarii de la BPR ”Ion Ungureanu” Căușeni și partenerii de la Casa de Creație și Centrul de Drept a Avocaților, copiii au participat la:
 - Atelier de pictură
 - Facepainting (desen pe față)
 - Palmpainting (desen cu palma)
 - Decuparea porumbeilor păcii
 - Jocuri de socializare
- Distracții în ritm de dans împreună cu animatorii din orașul Căușeni.

Evenimentul a fost organizat cu suportul proiectului social de artă ”Pictază Pacea”, realizată de #CAPAROLMoldova în parteneriat cu #Klumea.

- 24 august – Ziua Independenței Ucrainei. Împreună cu copiii ucraineni și mamele lor am organizat o adevărată sărbătoare, unde refugiații și-au putut exprima dragostea și dorul față de țara lor natală, iar noi – respectul pentru un popor puternic.
 - În program:
 - Flashmob cu participarea copiilor;
 - Recital de poezie în limba ucraineană;
 - Recital de piese muzicale în limba ucraineană;
 - Scenă hazlie montată de mame;
 - Lansarea baloanelor de culoare galbenă și albastră.
 - A fost realizat un reportaj TV local, interviu radio.

Aceste servicii și activități culturale au fost unele din cele mai cu importanță, care au avut un impact major asupra dezvoltării bibliotecilor publice din raionul Căușeni și care au contribuit esențial la îmbunătățirea imaginii bibliotecii în comunitate și pentru care au fost realizate și potofolii.

Promovarea activităților bibliotecilor se realizează în cea mai mare parte prin postările pe paginile de Facebook (doar BPR are peste 400 de postări pe Facebook în anul 2022) și au contribuit la consolidarea imaginii, dar și la schimbarea atitudinii utilizatorului față de bibliotecă.

Expozițiile noastre virtuale, promovările video ale cărților noi, filmulețe create în bibliotecă sunt plasate în mediul virtual. Bibliotecile se fac cunoscute deja pe Tik-tok, Instagram, Youtube ș.a platforme. Impactul nu a fost chiar pe măsura așteptărilor. Vizualizări avem, și utilizatori care s-au înscris în urma acestor postări s-au atestat, dar nu avem acel flux de utilizatori pe care l-am aștepta. Încă un minus mare ale acestor platforme este necesitatea de a posta cât mai des postări cât mai creative pentru a te menține în vizorul utilizatorului virtual, ceea ce este foarte solicitant. Însă această formă de comunicare subliniază avantajele utilizării bibliotecii, accentul punându-se pe gratuitate, veridicitate, accesibilitate și creativitate.

V. Activitate metodologică. Dezvoltare profesională continuă.

5.1 Vizite de studiu.

Pe parcursul anului 2022, două bibliotecare din Biblioteca Publica Raională „Ion Ungureanu”, Groza Oxana și Popușoi Natalia au beneficiat de o vizită de studiu în Spania or. Madrid în perioada 17-31 mai 2022, alături de două tinere din Căușeni Elena Malevanciuc și Iana Pânzaru eleve din Liceul Teoretic „Alexei Mateevici”. Vizita de studiu a fost organizată de partenerul bibliotecii Centrul educational Edugolux /English. Scopul vizitei a fost în realizarea Ghidului „GENDER WATCH RASISING CAPACITIES OF WORK WITH MEDIA del programa ERASMUS+ Bibliotecarele au avut posibilitatea să se întrunească cu echipele de tineri din 10 Țări: Tunisia, Iordania, Bulgaria, Ucraina, Moldova, Italia, Polonia, Georgia, Spania, Macedonia. Participantele în proiectul „Gender Watch Raising Capacities of Work With Media”

au putut totalmente transmite prin prezentarea lor: despre tradiția, cultura, ospitalitatea, căldura și sufletele de gospodari și gospodine celor 10 popoare prezente la eveniment. Au folosit diverse elemente pentru a fi cei mai buni din cei mai buni prin prezentarea hainelor tradiționale, pieselor muzicale populare, poveștilor cu tâlc aduse din familiile lor, din neam în neam. La fel au adus și suvenire cu elemente istorice (magnete, breloace, suvenire tradițional), având posibilitatea să facă un schimb intercultural.

O alta vizită a urmat în Bulgaria or.Sofia, de care a beneficiat Popușoi Natalia cu un grup de trei tinere din localitatea Căușeni Malevanciuc Elena, Pînzaru Iana, Stoler Veronica care, la fel au avut de realizat un ghid cu tematica „Egalitate de Gen” organizat și susținut de Programul ERASMUS+. Participantele din Moldova au conlucrat cu tinerii din 3 țări - Georgia, Macedonia, Ucraina. La acest ghid au realizat 20 postere cu mesaje „NON Violență, egalitate de Gen ” activitățile și posterele le puteți găsi pe pagina <https://www.facebook.com/ka2genderwatch>

Aceste vizite au adus valoare Bibliotecii raionale din Căușeni prin faptul, că au fost selectate anume bibliotecarele noastre ca mentori la tinerele eleve selectate în program, deci, li s-a oferit încredere în cunoștințe și abilități și în capacitatea de a fi lideri în conlucrare cu tinerii.

Iar una din tinere participante la program Iana Pînzaru a devenit voluntara devotată a BPR atrăgând în această activitate și pe colega sa Elena Cebotari. Aceste 2 tinere de 4 luni conduc serviciul de bibliotecă „Tânărul naturalist” pentru care se pregătesc minuțios și vin în fața copiilor cu fapte și activități interesante legate de natură, curiozitățile din natură și cunoașterea lumii înconjurătoare.

5.2. Reuniuni metodologice.

Pe parcursul anului 2022 bibliotecarii din raionul Căușeni, au fost reuniți în cadrul a 36 de activități metodologice raionale. Temele principale au fost:

- ✓ Implicarea bibliotecilor în implementarea Agendei ONU 2030;
- ✓ Raportarea 6C; raportul analitic anual;
- ✓ Regulamentul de evidență a colecțiilor;
- ✓ Cadrul de reglementare și standartizare a activității de bibliotecă;
- ✓ Regulamentul de organizare și funcționare a bibliotecii- pas cu pas;
- ✓ Crearea catalogului offline al bibliotecii;
- ✓ Portofoliul serviciilor/proiectelor;
- ✓ Gestionarea portalului ORT;

- ✓ Gestionarea contului Gmail.com;
- ✓ Elaborarea chestionarului în Google Forms;
- ✓ Bazele programului Microsoft Office Word;
- ✓ Bazele programului Microsoft Office Excel;
- ✓ Bazele programului Microsoft Office Power Point;
- ✓ Instrumentele de lucru a paginii Canva;
- ✓ Instrumentele de lucru cu video în programul Wondershare Filmora;
- ✓ Instrumentele de lucru cu Youtube. Navigarea diverselor secvențe video.

Marea majoritate a activităților au fost desfășurate în format on-line. Au participat bibliotecari începători, bibliotecari școlari, specialiști din primării, bibliotecari doritori.

5.2. Activități educaționale pentru bibliotecari.

Pe parcursul anului 2022 bibliotecarii din raionul Căușeni au beneficiat de un șir întreg de instruire și activități educaționale. Marea parte a activităților sunt programate în cadrul Ofertei Educaționale elaborate de către Biblioteca Raională, care are rol și de Centru biblioteconomic în raion. Dar și instruirile oferite de Centrul Național de Formare al BNRM, BNC, ABRM, USM, ProDidactica ș.a. au fost în acest an foarte accesibile și accesate. Tematici variate, interesante și foarte actuale pentru toți bibliotecarii. Aducem sincere mulțumiri pentru această posibilitate de „a lumina” teme care erau uitate, sau de a învăța noi tehnici și noi abordări a activității bibliotecilor.

În anul 2022 bibliotecarii BPT 44 de bibliotecari au participat la 983 de ore de instruire non-formală și la 257 ore de instruire formală pentru 4 bibliotecari.

BPR Căușeni a oferit 320 de ore de instruire non-formală pe diverse teme, pentru 231 de beneficiari. Toate instruirile livrate au avut caracter non-formal, **3 formatori și 16 teme principale de instruire.**

Oferta educațională a BPR Căușeni este integrată în Oferta Educațională Integrată a Centrelor Naționale de Formare Continuă pentru personalul de specialitate din biblioteci. Acest fapt ne dă posibilitatea să ne orientăm mai ușor în spațiul instruirilor ce au loc în republică, să ne mobilizăm atunci, când un segment de instruire este mai puțin acoperit. Pe parcursul anului, unele instruire, pot fi ajustate, revăzute, sau repetate, în dependență de necesitățile bibliotecarilor din teritoriu. (Oferta educațională pentru anul 2023 se anexează).

5.3 Activitate de cercetare și editorială.

Anul 2022 a fost unul mai productiv în ce privește activitatea de cercetare. Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” a elaborat Biobibliografia „Ioan Găină – un Om ca o instituție” dedicată celor 60 de ani de la nașterea scriitorului și muzeografului Ioan Găină. Lucrarea este una destul de consistentă și cuprinde toate laturile de activitate și de viață a personalității căușenene. Varianta neredactată a biobibliografiei a fost surpriza evenimentului de serbare a zilei de naștere a scriitorului, fiindu-i înmănată scriitorului pentru a fi suplinită cu descrieri la compartimentele cu fotografii ale lucrării. La eveniment au fost prezente multe personalități notorii din Republica Moldova și din România la Mănăstirea Marta și Maria – scriitori, deputați în parlament, artiști plastici, prieteni și rude. În activitatea de cercetare pentru elaborarea biobibliografiei au fost implicați 5 bibliotecari, care au adunat un volum foarte mare de materiale, care au fost descrise bibliografic, digitalizate, scanate, repartizate în 9 compartimente. Sperăm, ca această lucrare să fie redactată și editată în anul 2023.

BP Cîrnățenii-Noi, bibliotecara Rodica Baltag a contribuit enorm la cercetarea și colectarea materialelor relevante și activând în calitate de partener la editarea Volumului II a cărții „Istoria satului Cîrnățenii-Noi”. Tot cu suportul acestei bibliotecare, în localitatea Cîrnățenii-Noi a fost creat și deschis în 2022 Muzeul de Istorie și Etnografie a satului.

BP Taraclia, bibliotecara Tatiana Chipăruș a participat activ la colectarea informațiilor pentru crearea traseului turistic „Podoabele Sudului – itinerar local turistic ” și elaborarea ghidului turistic zonal.

VI. RESURSE.

6.1. Resurse umane.

Resursele umane sunt primele resurse strategice ale unei instituții. Succesul instituției, gradul de competitivitate al acestuia, pornesc de la premisa că oamenii sunt bunul cel mai de preț al instituției. Bibliotecile publice Căușeni dispun de un potențial profesional care încearcă să înfrunte provocările impuse de era digitală, acționează rapid la schimbări, se îngrijește de autoinstruirea profesională și este la curent cu noutățile legale și de reglementare în domeniu.

Numărul personalului din BP Căușeni în anul 2022 numără 73 unități în echivalent a 57 norme de muncă. (Tabel 8)

- 50 bibliotecari, echivalent a 48 norme de muncă, (1 unitate temporar vacantă la BPR Căușeni)
- Studii superioare 27 persoane (12 de specialitate)

- Studii medii 22 persoane (9 de specialitate)
- Studii secundare generale 1.

Tulburările în sistemul bugetar legate de crize s-au răsfrânt asupra domeniului pe parcursul întregului an și mai continuă.

Din păcate, avem biblioteci unde s-a răsfrânt vizibil asupra activității sale faptul, că fluctuația cadrelor este foarte mare, bibliotecarii nou veniți nu au studii și nici idee despre activitatea unei biblioteci moderne. La fel, activitatea cu o normă de muncă 0,5 în 10 biblioteci (Tănătarii-Noi, Baccealia, Baurci, Chircăiești, Chircăieștii-Noi, Copanca, Copanca-copii, Tocuz, BPO nr.1, BPO nr.2) și Biblioteca Publică Ciuflești cu 0,75 au influențat mult indicatorii de performanță, rezultatele anului fiind mai slabe ca în anul trecut. La moment, 4 biblioteci (Plop-Știubei, Baimaclia, Grădinița și Leuntea) nu activează și nu se știe care va fi soarta lor mai departe. 15 la sută (6 la număr) din totalul bibliotecilor publice din raion nu sunt dotate cu echipament tehnic și în acest proces complicat pentru bibliotecari din cauza crizelor parvenite nu se pot adapta la instruirile și prestarea serviciilor online. Mizăm pe ajutorul și sprijinul angajatorilor, adică a APL, pe care îi rugăm să pună umărul la dotarea bibliotecilor cu echipament modern și achiziții de carte.

În bibliotecile din raion activează 73 de angajați, comparativ cu a.2019 când erau 79 de persoane, dintre care 50 în calitate de bibliotecari. Toți bibliotecarii au un nivel de studii de la medii până la superioare de specialitate.

Tabloul (Tabel 7) ce ține de gradul dezvoltării profesionale al bibliotecarilor din raionul Căușeni este următorul :

Tabel 7. *Gradul dezvoltării profesionale al bibliotecarilor.*

Gradul de calificare	2019	2020	2021	2022	Variație
Gradul superior	1	1	1	1	0
Gradul I	7	6	6	7	+1
Gradul II	19	20	19	13	-6
Total	27	27	26	21	-5

În anul 2022 BPT au suferit schimbări esențiale, numărul personalului deținător de grad de calificare s-a micșorat cu 5 bibliotecari. Printre bibliotecari se atestă intenții de refuz în ce privește obținerea sau

confirmarea gradului de calificare din motivul, că nu mai este atât de motivantă această ofertă, care presupune 2 clase adăugătoare la treapta de salarizare, ceia ce constituie în jur de 300 lei lunar.

Tabel 8. *Indicatori de performanță. Personal.*

	Indicatorii	2019	2020	2021	2022
1	Numărul de angajați/ <i>norme întregi</i>	78 / 62,25	77 / 59,25	75/59	73/57
2	Număr de personal / <i>norme întregi</i>	49 / 49	52 /50,5	51/48,75	50/48
3	<i>Numărul de angajați per persoană din populația servită B.1.4.1 (r.1:4 X1000)</i>	<i>0,9</i>	<i>0,9</i>	<i>0,9</i>	<i>0,9</i>
4	Numărul populației servite	81185	83447	83447	83499
5	Numărul total de ore de instruire profesională formală și non-formală pentru bibliotecari	1476	1213	1075	488
6	<i>Numărul de ore formare per bibliotecar B.4.2.2.2 (r.5: 2)</i>	<i>30</i>	<i>23</i>	<i>21</i>	<i>10</i>
7	<i>Procentul de personal implicat în parteneriate și proiecte de colaborare B.4.2.4</i>	<i>81%</i>	<i>73%</i>	<i>69%</i>	<i>75%</i>

Tabel 9. *Personalul Bibliotecilor după categorie de vârstă.*

Sub 25 ani	25-54 ani	55+ ani	Total bibliotecari
1	28	21	50

6.2 Resurse tehnologice.

Informatizarea și conectarea bibliotecilor la rețeaua de Internet sunt procese inevitabile într-o societate cognitivă. Actualmente, bibliotecile publice activează utilizând TIC, care oferă posibilitate

de a pune la dispoziția utilizatorilor atât servicii noi, cât și modernizarea celor tradiționale, precum și oportunitatea de a atrage noi utilizatori.

Dezvoltarea componentei echipament și soft a rețelei locale

La sârșitul anului 2022, cele 40 de lăcașe ale BPT Căușeni dispuneau de :

- 33 de biblioteci dețin calculatoare – 32 au conectare la Internet
- 133 de calculatoare – 131 conectate la Internet;
- 43 de multifuncționale, imprimante- 5 color;
- 21 alte echipamente – proiectoare, televizoare, broșuratoare ș.a.
- 3 ecrane
- 1 tablă interactivă
- 36 tablete
- 3 roboți Lego Mindstorms

Pe tot parcursul anului, 32 din BPT Căușeni oferă utilizatorilor și serviciul internet WiFi.

BPR a reușit să facă restartarea/ upgradarea la 6 calculatoare din bibliotecă, care a fost relizată de fostul voluntar al bibliotecii Ștefan Arion. Dar problema rămâne a fi actuală cu restul calculatoarelor, care fiind din anul 2012 în bibliotecă au început să prezinte probleme, fiind deja depășite pentru noile programe. BPR Căușeni a reușit obținerea unui laptop în cadrul proiectului „Tot ce-i mai bun copiilor”.

La nivel de raion, din cele 40 biblioteci, 7 nu sunt dotate cu echipament, dar bibliotecarii participă la instruirile IT, fiind interesați să cunoască tehnologiile.

BPT sunt amplasate în majoritate în spații proprii (39) și speciale (24) sau reamenajate (16). Majoritatea din ele activează în condiții satisfăcătoare, dar cea mai mare problemă rămâne a fi încălzirea pe timp de iarnă, care este rezolvată parțial cu sobe sau încălzitoare electrice. 4 dintre biblioteci au nevoie de reparație capitală, una din ele (s.Leuntea) este în stare avariata și și-a sistat activitatea din acest motiv.

6.3 Resurse financiare.

Conform prevederilor legislative la compartimentul financiar-contabil s-a simțit o colaborare cu organele de decizie și APL în realizarea obiectivelor, dar în unele cazuri și o reticență destul de vădită în ce privește finanțarea necesităților bibliotecii.

Bibliotecile Publice din sate continuă să fie dirijate de **bibliotecari principali** sau chiar doar de **bibliotecar** chiar dacă, conform legii o bibliotecă trebuie să fie condusă de un director sau șef de bibliotecă. Bibliotecarii din teritoriu participă tot mai activ și mai insistent la repartizarea surselor financiare pentru instituție. În acest context, o parte mică de biblioteci au reușit să fie dotate cu echipament necesar, să fie efectuate la timp reparații curente ale încăperilor și a calculatoarelor, iar achiziția de carte să fie controlată de bibliotecar și să corespundă cu cerințele utilizatorilor.

Activitatea administrativă a BPR Căușeni a fost orientată la administrarea, gestionarea și întreținerea instituției. Astfel, BPR Căușeni nu a dus lipsă de surse financiare pentru asigurarea procesului de lucru cu rechizite de birotică, mărfuri de uz casnic, dezinfectante, achitarea serviciilor informaționale, reparații curente a echipamentului. Activând în proiecte am reușit să atragem surse pentru a înnoi puțin infrastructura Bibliotecii – mese, scaune pliante, 2 încălzitoare electrice, un laptop, în jur de 40 de jocuri intelectuale și de masă, cărți pentru copii și adulți în sumă de peste 236 mii lei (91% din fondurile atrase din raion).

Principalele cheltuieli financiare ale bibliotecilor teritoriale din raionul Căușeni (Tabel 10, 11) pentru anii 2019-2020-2021-2022 putem să le clasificăm în următorul mod:

Tabel 10. Cheltuieli financiare.

Articolul, cheltuieli, lei	2019, lei	2020, lei	2021, lei	2022, lei	Variație (comparativ cu a.2021) lei
Personal	3722586	3295538	3544509	3999570	+455061
Achiziții documente	202450	272340	186986	172685	-14301
Reparații	42942	122453	103501	60951	-42550
informatizare	104030	121627	91089	98494	-7405
Alte cheltuieli	392311	695769	673998	1126798	+452800
Total buget, cheltuieli	4513983	4507727	5782022	4423912	-1358110
Fonduri atrase	31600	27475	31776	257665	+225889

Din acest tabel deducem ușor variațiile cheltuielilor financiare, care au intervenit în anul 2022. Au crescut cu aproximativ 455 mii lei cheltuielile pentru personal, acest fapt se datorează la creșterea valorii de referință a salariului. Dar aceasta a afectat cheltuielile pentru achiziții, informatizare și alte cheltuieli pentru activitatea zilnică a bibliotecilor, care sunt în scădere. Au crescut foarte mult cheltuielile pentru servicii, fiind influențate de prețurile mereu în creștere pentru energie. Scăderea bugetului total oferit BPT este datorată bibliotecilor închise și numărului mai mare de bibliotecari care activează cu norme reduse de muncă.

Îmbucurător este faptul, că bibliotecarii reușesc în continuare să atragă fonduri pentru dotarea bibliotecilor. Suma mai mare cu 226 mii lei decât în anul trecut ne vorbește despre o activitate fructuoasă a bibliotecarilor în domeniul Advocacy.

Tabel 11. *Indicatorii de performanță. Cheltuieli financiare. Subvenții (fonduri atrase).*

Nr .	Indicatorii	2019	2020	2021	2022
1.	Bugetul Total al al bibliotecilor, lei	4513983	4664267	5782022	4423912
2.	Suma din subvenții, lei	31600	27475	31776	257665
3.	<i>Procentul din bugetul bib-lor provenit din subvenții. B.4.3.1 (r.2:1 X100)</i>	<i>0,7%</i>	<i>0,6%</i>	<i>0,5%</i>	<i>5,8%</i>
4.	Buget utilizat de biblioteci (fără subvenții), lei	4432719	4480252	4667149	4198023
5.	<i>Procentul din bugetul instituției alocat bibliotecii. B.4.3.2 (r.4:1 X100)</i>	<i>98%</i>	<i>96%</i>	<i>81%</i>	<i>95%</i>

VII. CONCLUZII. PROBLEME ȘI ORIENTĂRI DE PERSPECTIVĂ.

7.1 Concluzii despre rezultatele obținute în anul 2022.

Anul 2022 a intrat în istoria Omenirii marcat foarte serios de o criză globală provocată de declanșarea războiului din Ucraina. Toate sferele de activitate, fiind afectate de criza refugiaților și criza economică, inclusiv și bibliotecile au fost puse la încercări în lupta pentru existență. Bibliotecarii au reușit să revină la activități interesante și interactive ca până la restricțiile pandemiei COVID-19, reușind chiar să crească numărului de participanți la activitățile culturale. Punându-și creativitatea și

cunoștințele în lucru, bibliotecarii au continuat cu noi inițiative, participând în proiecte comunitare și inventând noi servicii, reușind să-și păstreze utilizatorii fideli și locul de muncă.

Scopul managementului reuselor umane din biblioteci a fost și este de a stimula performanțele bibliotecarilor, de a atinge satisfacții profesionale prin nivelul de instruire, autoinstruire și cunoaștere. Includerea în planul de activități a BPR Căușeni, ca centru metodologic pentru bibliotecile teritoriale a unui plan de consolidare a culturii instituționale, de motivare, de instruire și de cooperare mai strânsă a bibliotecarilor din raion. Vom crea un mediu în care bibliotecarii să continue să învețe, să se perfecționeze și să se manifeste pentru creștere profesională.

BPT Căușeni au fost, în majoritatea lor, un spațiu informațional, de sprijin și cultural atractiv pentru cetățeni. O parte mare din bibliotecari au lucrat cu fondul de carte, înaintând spre casare literatura învechită și revizuirea politicilor de bibliotecă existente. Un exercițiu foarte bun a fost participarea la diverse conferințe online organizate de CFC al BNRM, BNC ș.a.. Bibliotecarii au participat la o mare diversitate de conferințe în ZOOM și Meet, fiind primii care au ajutat cetățenii din localitate să se înregistreze pe platforma online compensații.gov.md..

Utilizatorii bibliotecilor au continuat să urmărească expozițiile de carte pe paginile Facebook și alte pagini de socializare ale bibliotecilor, să interacționeze virtual, și să lase un feedback.

Promovarea activităților bibliotecilor se realizează în cea mai mare parte prin postările pe paginile de Facebook ale fiecărei entități în parte. BPR are blog, cont pe canalul Youtube, Tik-tok, Instagram, BO Căinari socializează și pe Odnoclassniki. Prezența bibliotecilor în social-media a contribuit la consolidarea imaginii, dar și la schimbarea atitudinii utilizatorului față de bibliotecă. Această formă de comunicare subliniază avantajele utilizării bibliotecii, accentul punându-se pe gratuitate, veridicitate, accesibilitate și creativitate.

Anul 2023 vine cu noi provocări, urmează să dezvoltăm mai multe servicii bazate pe necesitățile comunității atât cu prezență fizică, cât și la distanță, să ne dezvoltăm și mai mult abilitățile în domeniul TIC și utilizarea lor cât mai activă în toate domeniile de activitate biblioteconomică. Implementarea în continuare a schimbărilor legate de intrarea în vigoare a Legii cu privire la biblioteci, să ținem cont de noile regulamente și de propriile strategii de dezvoltare. Ne așteptăm un an, când va trebui să demonstrăm în continuare, că activăm în corespundere cu regulamentele și instrucțiunile care reglementează activitatea bibliotecilor. Este important, ca fiecare angajat să fie informat foarte bine și să ia în calcul toate avantajele legii.

7.3. Analiza SWOT pentru anul de referință 2022.

Analiza SWOT implică înțelegerea și analizarea punctelor tari și a celor slabe ale BPR Căușeni, filialele ei și bibliotecile din raion, precum și identificarea aspectelor care ar putea favoriza sau amenința viabilitatea acestora. În acest fel, se vor putea valorifica la maxim punctele forte, se vor evidenția deficiențele, se vor valorifica ocaziile favorabile și se vor lua măsuri de diminuare a riscurilor.

<i>Funcție forte</i>	<i>Puncte slabe</i>
<p>Localurile BPR dispun de un mediu adecvat studiului cu spații dotate și confortabile: mobilier fără carcasă, echipament IT divers și periferice; American Corner, Sală multimedia, Club de robotică;</p> <ul style="list-style-type: none"> • 28 % din populația-țintă este utilizatoare de servicii ale BPT; • Colecții bogate de resurse informaționale pe care bibliotecile le dețin, fiind unicul loc de păstrare a patrimoniului scris din localitate; • BPT oferă servicii de informare și recreere orientate pe categorii de vârstă, interese, precum și activități de rang național și internațional cu impact major, festivaluri și conferințe; • BPT oferă instruirii IT gratuite; • BPT oferă servicii moderne pentru toate grupurile de utilizatori; • Vizibilitatea activității BPT prin actualizarea permanentă a paginilor de Facebook și a altor rețele de socializare; • Personal calificat, flexibil, pregătit provocărilor noilor tendințe moderne; • Valorificarea colecțiilor prin crearea catalogului offline; 	<ul style="list-style-type: none"> • Resursele financiare ale bibliotecilor în mare parte constituie cheltuielile pentru serviciile comunale și salarii ; • Resurse financiare insuficiente pentru achiziția de publicații și rata de înnoire activă a fondului; • Creșterea prețului la carte și edițiile periodice ; • Personal necalificat; • Nici în anul 2022 BPT nu au reușit să se integreze în SIBIMOL; • Cheltuieli de întreținere mari; • Uzură morală și fizică avansată a unor echipamente; • Capacitate scăzută de atragere de donații ori de alte surse extrabugetare; • Motivare slabă pentru dezvoltarea și menținerea voluntariatului, prin intermediul cărora să-și poată extinde și diversifica activitățile; • Lipsa interesului mediului de afaceri are o implicare redusă în susținerea activităților cultural-sociale organizate de bibliotecile publice; • Conștientizarea insuficientă de către APL și comunitate precum că bibliotecile publice au rol de centru cultural, centru de informare, centru de educație nonformală; • Migrarea personalului, fluctuația cadrelor ;

<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructura IT creată de programul Novateca și susținută de APL; • 32 de BPT oferă acces la Internet gratuit, îndrumare în utilizarea calculatorului precum și ajutor la solicitarea utilizatorului de a găsi o anume informație, • Utilizarea BPT pentru prestarea serviciilor e-gov: plăți online, depunerea cererilor pentru serviciile stării civile, s.a.; • Bibliotecarul este bine instruit, are abilități în managementul proiectelor; • Crearea de medii creative pentru grupurile de utilizatori ce au ales ca loc de întâlnire, de socializare, biblioteca publică. • Bibliotecarii au reușit să înregistreze marea parte a cetățenilor în platforma compensații.gov.md ; 	<ul style="list-style-type: none"> • Avansarea permanentă a tehnologiilor cere solicitări permanente pentru menținerea la zi a infrastructurii de aplicații și de echipamente; • Accesibilitatea tot mai mare la sursele alternative de informare - Internet, Radio, Televiziune duce la descreșterea numărului de vizite și scăderea interesului față de bibliotecă ; • Restricțiile legate de pandemia COVID- 19 minimalizează fluxul cetățenilor la serviciile de bibliotecă ; • Este complicată monitorizarea bibliotecilor publice teritoriale. Cerințele sunt mari, capacitățile unor bibliotecari sunt limitate. Fluctuația cadrelor este mare. Ne solicită mult timp lucrul cu ei; • Bibliotecarii din instituțiile de învățământ sunt la nivel foarte slab profesional. Nu cunosc calculatorul și legislația. Este foarte solicitant lucrul cu ei; • Puțini specialiști în domeniu au mai rămas în sistem ; • Indicatori de performanță în scădere.
<p>Oportunități:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posibilități sporite de perfecționare profesională continuă. Cursuri online, ateliere profesionale diverse oferă șanse pentru toți bibliotecarii să crească profesional; • Perfecționarea profesională continuă a bibliotecarilor asigură progrese în dezvoltarea serviciilor de bibliotecă, în atragerea de parteneri și fonduri pentru susținerea inițiativelor de bibliotecă; • Dezvoltarea competențelor bibliotecarilor și partenerilor de a acumula fonduri și alte resurse pentru inițierea unor noi servicii de bibliotecă; 	<p>Pericole:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Războiul din țara vecină; • Limitarea bugetele bibliotecilor; • Schimbările politice și social-economice; • Insuficiența programelor guvernamentale de sprijin al bibliotecilor; • Criza refugiaților; • Criza financiară; • Criza demografică;

<ul style="list-style-type: none">• Intensificarea colaborării cu mass media în scopul diseminării succeselor bibliotecii și a utilizatorilor ei;• Diversificarea parteneriatelor pentru a obține susțineri în acumularea de resurse pentru dezvoltarea colecțiilor și a serviciilor noi adresate diferitor categorii de utilizatori;• Perfecționarea mecanismului de colaborare cu bibliotecile din toată rețeaua raională pentru a promova mai rapid schimbările în bibliotecile din raion. Replanificarea programului de asistență metodologică pentru bibliotecarii din teritoriu;• Diversificarea programelor și formelor de perfecționare oferite bibliotecarilor din bibliotecile teritoriale.	<ul style="list-style-type: none">• Progresul rapid al tehnologiilor informaționale;• Diminuarea numărului de utilizatori activi;• Creșterea rapidă a prețurilor pentru achiziții de documente, resurse, echipamente;• Optimizarea irelevantă instituțională și a personalului;• Diminuarea interesului utilizatorilor pentru resursele documentare ale bibliotecilor;<ul style="list-style-type: none">• Pandemia COVID-19 mereu amenințătoare..
--	---

ANEXE.

- 1. Indicatori de performanță identificați pentru rețeaua de biblioteci din raionul Căușeni.**
- 2. Reuniuni la care au participat bibliotecarii BPR Căușeni.**
- 3. Oferta Educațională BPR Căușeni – Ianuarie-iunie, 2023**
- 4. Link-uri ale celor mai importante activități ale BPR promovate pe Facebook în anul 2022.**

Anexa 1.**Indicatori de performanță ai rețelei de biblioteci Căușeni .**

n/o	Denumirea indicatorului	Obiectiv	Cuantumul indicatorului			
			2019	2020	2021	2022
1	Rata de circulație. B.2.1.1	<i>Evaluarea nivelului global de utilizare a unui fond de împrumut. Poate de asemenea servi la evaluarea corespunderii mărimii colecției necesităților populației servite</i>	0,71	0,47	0,45	0,33
2	Împrumut pe cap de locuitor. B.2.1.2	<i>Obiectivul este de a stabili rata de utilizare a colecțiilor de bibliotecă de către populația servită de aceasta</i>	3,6	2,3	2,2	1,6
3	Intrări în bibliotecă pe cap de locuitor. B.2.2.1	<i>Evaluarea capacității bibliotecii de a atrage utilizatorii pentru a-i oferi serviciile sale.</i>	2,2	1,5	1,5	2,3
4	Rata de participare la activitățile organizate de bibliotecă. B.2.2.4	<i>Evaluarea interesului manifestat de populația servită față de activitățile organizate de bibliotecă.</i>	51	21	20	154
5	Numărul de participări la orele de instruire B.2.2.5	<i>Evaluarea capacității bibliotecii de a ajunge la utilizatori, organizând acțiuni de instruire în utilizarea serviciilor</i>	20	8	8,2	13
6	Procentul de frecvență de către populația țintă. B.2.4.1	<i>Evaluarea reușitei bibliotecii în a contacta și atrage populația țintă</i>	28 %	21%	20	18%
7	Cost per împrumut. B.3.1.1	<i>Evaluarea costului serviciilor de bibliotecă în funcție de numărul de împrumut</i>	15	23	25	33
8	Costul achizițiilor per împrumut . B.3.1.2	<i>Evaluarea costului achizițiilor per împrumut și eficiența politicii de dezvoltare a colecției orientate spre utilizatori</i>	1	2	1,5	2
9	Raportul între cheltuieli pentru	<i>Raportarea costurilor de achiziții a costul de personal pentru a stabili</i>	0,08	0,11		

	<i>achiziții și chelt. pentru personal. B.3.3.3</i>	<i>dacă biblioteca consacră o parte pertinentă din mijloacele sale colecției</i>			<i>0,07</i>	<i>0,06</i>
10	<i>Cost per utilizator B.3.4.1</i>	<i>Evaluarea costului serviciilor de bibliotecă în ceea ce privește numărul de utilizatori</i>	<i>227</i>	<i>310</i>	<i>337</i>	<i>346</i>
11	<i>Rata de ocupare a locurilor din bibliotecă. B.2.3.1</i>	<i>Evaluarea ratei globale de utilizare a locurilor destinate lecturii sau studiilor în bibliotecă prin estimarea procentului de locuri în folosință la un anumit moment dat</i>	<i>88%</i>	<i>91%</i>	<i>81%</i>	<i>81%</i>
12	<i>Cost per intrări fizice și virtuale. B.3.4.2</i>	<i>Evaluarea costului serviciului de bibliotecă în funcție de numărul de intrări și/sau vizite virtuale</i>	<i>24</i>	<i>36</i>	<i>37</i>	<i>24</i>
13	<i>Numărul de angajați per persoană din populația servită. B.1.4.1</i>	<i>Acest indicator are ca obiectiv evaluarea numărului de angajați ai bibliotecii per 1000 de persoane din populația servită</i>	<i>0,9</i>	<i>0,9</i>	<i>0,9</i>	<i>0,9</i>
14	<i>Numărul de ore formare per bibliotecar. B.4.2.2.2</i>	<i>Evaluarea perfecționării competențelor personalului de bibliotecă prin participarea la orele de instruire</i>	<i>30</i>	<i>23</i>	<i>21</i>	<i>10</i>
15	<i>Spațiul pentru public per persoană. B.1.3.1 (m.p.)</i>	<i>Evaluarea importanței bibliotecii ca loc de studiu, întâlniri, centru de învățare și indică suportul instituției pentru aceste sarcini</i>	<i>6,5</i>	<i>6</i>	<i>5,5</i>	<i>5,2</i>
16	<i>Procentul de personal implicat în parteneriate și proiecte de colaborare B.4.2.4</i>	<i>Evaluarea colaborării locale, naționale, internaționale a bibliotecii, respectiv, importanța și impactul ei asupra bibliotecii</i>	<i>81%</i>	<i>73%</i>	<i>69%</i>	<i>75%</i>
17	<i>Procentul din bugetul bibliotecii provenit din subvenții speciale sau din resurse proprii. B.4.3.1</i>	<i>Evaluarea capacității bibliotecii de a obține resurse financiare suplimentare</i>	<i>0,7%</i>	<i>0,6%</i>	<i>0,5%</i>	<i>5,8%</i>
18	<i>Procentul din bugetul instituției alocat bibliotecii. B.4.3.2</i>	<i>Măsurarea părții bibliotecii (exprimat în termeni de unități monetare investite), în interiorul structurii organizaționale și evaluarea aportului financiar al instituției</i>	<i>98%</i>	<i>96%</i>	<i>81%</i>	<i>95%</i>

19	<i>Aciziții per capita (u.m.)</i>	<i>Numărul de volume achiziționate per cap de locator</i>	<i>0,09</i>	<i>0,04</i>	<i>0,04</i>	<i>0,02</i>
----	-----------------------------------	---	-------------	-------------	-------------	-------------

Anexa 3.
Oferta Educațională
Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” Căușeni
Ianuarie - Iunie 2023

Tema, subiectul și genul (curs, atelier, sesiune, seminar etc.) activității	Descrierea succintă a conținutului	Perioada	Grup-țintă	Formator
Atelier <i>Gestionarea portalului ORT.md</i>	Bibliotecarii din Bibliotecile Publice vor obține competențe se vor asuma responsabilitatea de a îndeplini lunar darea de seama în ORT	19 ianuarie Un atelier în fiecare lună a anului	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT Căușeni	N.Popușoi O.Groza
Atelier <i>Gestionarea contului în Gmail.com</i>	Dezvoltarea abilităților de administrare a contului Gmail.com	02 februarie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni	O.Groza N.Popușoi
Atelier <i>Elaborarea chestionarelor în Google forms</i>	Formarea și dezvoltarea competențelor de elaborare a chestionarelor în format electronic. Posibilități de utilizare a chestionarelor.	09 februarie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni	O.Groza N.Popușoi
Atelier <i>Gestionarea canalului Youtube.</i>	Dezvoltarea abilităților de administrare a canalului Youtube al bibliotecii și Flickr (distribuire și analiza indicatorilor statistici)	16 februarie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni	O.Groza S.Gargalic

Atelier Clubul de lectură	Bibliotecarii BP vor obține abilități și cunoștințe de a organiza și menține Cluburile de lectură „ Să descoperim lumea magică a cărților”	23 februarie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni	O.Groza N.Popușoi
Atelier <i>Managementul Evenimentelor</i>	Bibliotecarii vor obține cunoștințe și abilități de organizare a evenimentelor. Participanții vor găsi răspuns la ce sunt de fapt evenimentele, de ce se organizează, cum se organizează, cum se realizează scenariile etc.	02 martie	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni	O.Groza N.Popușoi L.Osipov
Atelier <i>Crearea infograficelor</i>	Cunoașterea instrumentelor pentru reprezentarea vizuală a datelor sau informațiilor utilizând grafice, diagrame, culori și alte elemente vizuale. Dezvoltarea competențelor și abilităților practice de creare a linograficelor . Utilizarea lor pentru comunicarea și promovarea serviciilor bibliotecii într-o formă concentrată și ușor de înțeles.	09 martie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni	O.Groza S.Gargalic
Atelier <i>Alfabetizare digitală: MO Excel</i>	Dezvoltarea competențelor digitale privind lucrul cu foi de calcul în MO Excel	16 martie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni	O.Groza N.Popușoi
<i>Atelier</i> <i>Dezvoltarea voluntariatului în bibliotecă</i>	Bibliotecarii vor cunoaște, Cine este un Voluntar? Care este potențialul voluntarului?	23 martie	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni	O.Groza N.Popușoi

	<p>Ce aport poate aduce un voluntar în comunitate dar și BP? Cum să atragem un voluntar la BP? Ce beneficiu poate avea un voluntar dacă se implică în acțiunile și activitățile de bibliotecă?</p> <p>Cum menținem durabilitatea unui voluntar?</p>			
<i>Atelier E Gov.md</i>	<p>Cunoașterea instrumentelor de navigare EGov.com. Beneficiile și aportul acestui portal</p>	<p>06 aprilie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.</p>	<p>Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BÎÎ Căușeni</p>	<p>O.Groza N.Popușoi</p>
<i>Atelier EGov.md Programarea la Ambasada României</i>	<p>Cunoașterea pașilor și instrumentelor de navigare pe Econsulat.ro, Convertirea documentelor din format tipărit în format PDF, JPG, descărcarea și stocarea documentelor. Ce Beneficii poate să aducă cunoașterea pașilor de programare la Ambasada României.</p>	<p>13 aprilie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.</p>	<p>Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BÎÎ Căușeni</p>	<p>O.Groza N.Popușoi L.Osipov</p>
<i>Atelier Crearea portofoliului al unui Serviciu de bibliotecă</i>	<p>Bibliotecarii vor obține cunoștințe și abilități de organiza un portofoliu serviciului de bibliotecă.</p>	<p>20 aprilie</p>	<p>Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BÎÎ Căușeni</p>	<p>O.Groza S.Galgalic</p>
<i>Atelier Crearea portofoliului unui proiect</i>	<p>Bibliotecarii vor obține cunoștințe și abilități de organiza un portofoliu a unui proiect implementat. Ce este un proiect, ce trebuie să conțină un portofoliu, câți ani este valabil un portofoliu a unui proiect. Pentru ce avem nevoie să avem un portofoliu.</p>	<p>27 aprilie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.</p>	<p>Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BÎÎ Căușeni</p>	<p>O.Groza N.Popușoi L.Osipov</p>

Atelier Gestionarea canalelor social media. Facebook avansat.	Bibliotecarii vor obține abilități de administrare a paginilor Facebook	11 mai	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni	O.Groza
Atelier <i>E Gov.md</i>	Cunoașterea instrumentelor de navigare EGov.com. Beneficiile și aportul acestui portal	11 mai Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni	O.Groza N.Popușoi
Atelier profesional online Promovarea bibliotecii școlare prin intermediul paginii Facebook	Context al evaluării bibliotecii școlare. Pagina Facebook- modalitate eficientă de promovare a imaginii și activităților. Crearea pagii facebook a bibliotecii	18 mai Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni	S.Gargalîc O.Groza
Atelier <i>Alfabetizare digitală: MO Word</i>	Dezvoltarea competențelor digitale privind lucrul cu foi de calcul în MO Word	8 iunie	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni	S.Gargalîc O.Groza
Atelier <i>Alfabetizare digitală: MO Excel</i>	Dezvoltarea competențelor digitale privind lucrul cu foi de calcul în MO Excel	15 iunie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni	S.Gargalîc O.Groza
Training profesional <i>Social media în culise. Principalele tendințe și strategii de conținut în anul 2022</i>	Tipuri de conținut, care pot fi create de către bibliotecari și utilizate în social media (facebook, istagram, TikTok...) Analiza conturilor instituționale de social media din cadrul BPR „Ion Ungureanu”. Tendințe și strategii.	22 iunie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni	S.Gargalîc O.Groza

<p>Atelier profesional <i>Utilizarea mijloacelor de înregistrare video și prelucrarea materialului în Programul „Wondersher Filmora”</i></p>	<p>Înregistrarea video: concepții generale, caracteristici ale aplicații „Wonderschir Filmora”. Cunoașterea procesului de înregistrare, modificare a imaginii, tipul înregistrării, de a opri cadrul (la vizionare și demonstrare), de a reduce viteza de reproducere</p>	<p>29 iunie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.</p>	<p>Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni</p>	<p>S.Gargalîc O.Groza N.Popușoi</p>
<p>Atelier profesional. <i>Tutorialul și valoarea lui în domeniul biblioteconomiei</i> Programul „Bandicam”</p>	<p>Dezvoltarea abilităților bibliotecarilor BP și școlari privind crearea unui tutoriar cu conținut profesional, Dezvoltând competențele digitale și profesionale folosind Programul „Bandicam”</p>	<p>06 iulie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.</p>	<p>Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni</p>	<p>S.Gargalîc O.Groza N.Popușoi</p>
<p>Atelier <i>E Gov.md</i></p>	<p>Cunoașterea instrumentelor de navigare EGov.com. Beneficiile și aportul acestui portal</p>	<p>27 iulie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.</p>	<p>Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni</p>	<p>O.Groza N.Popușoi</p>
<p>Atelier <i>Crearea portofoliului al unui Serviciu de bibliotecă</i></p>	<p>Bibliotecarii vor obține cunoștințe și abilități de organiza un portofoliu serviciului de bibliotecă.</p>	<p>17 august</p>	<p>Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni</p>	<p>O.Groza S.Galgalîc</p>
<p>Atelier <i>Gestionarea portalului ORT.md</i></p>	<p>Bibliotecarii din Bibliotecile Publice vor obține competențe se vor asuma responsabilitatea de a îndeplini lunar darea de seama în ORT</p>	<p>14 septembrie Un atelier în fiecare lună a anului</p>	<p>Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT Căușeni</p>	<p>N.Popușoi O.Groza</p>
<p>Atelier</p>	<p>Bibliotecarii vor obține cunoștințe și</p>	<p>21 septembrie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și</p>	<p>Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”,</p>	<p>O.Groza N.Popușoi L.Osipov</p>

<i>Crearea portofoliului unui proiect</i>	abilitați de organiza un portofoliu a unui proiect implementat. Ce este un proiect, ce trebuie să conțină un portofoliu, câți ani este valabil un portofoliu a unui proiect. Pentru ce avem nevoie să avem un portofoliu.	interesul formabililor înscriși.	BPT, BIÎ Căușeni	
Atelier Inițiere în Programul Power Point Training profesional on-line	Instruirea privind inițierea în Programul PowerPoint este un curs rapid, atât pentru începători cât și pentru cei care au mai lucrat deja cu versiunile anterioare. Pornim de la 0 și vom ajunge să putem face o prezentare PowerPoint . Vom trata pe larg și inserarea de obiecte (texte, imagini etc) în slide-uri	05 octombrie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni	S.Gargalîc O.Groza N.Popușoi
Atelier Dezvoltarea voluntariatului în bibliotecă	Bibliotecarii vor cunoaște, Cine este un Voluntar? Care este potențialul voluntarului? Ce aport poate aduce un voluntar în comunitate dar și BP? Cum să atragem un voluntar la BP? Ce beneficiu poate avea un voluntar dacă se implică în acțiunile și activitățile de bibliotecă? Cum menținem durabilitatea unui voluntar?	12 octombrie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni	S.Gargalîc O.Groza N.Popușoi
Atelier profesional Cadrul legislativ și de reglementare privind angajarea și atestarea	Prevederi legislative și reglementare privind angajarea și eliberarea din post, conținutul contractului de muncă, salarizarea angajaților și altele. Fundamentarea procesului de atestare a	26 octombrie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni	L.Osipov L.Șestacovschi

personalului din biblioteci Sesiune online de întrebări și răspunsuri	personalului din biblioteci.			
Atelier de lucru Raportarea privind activitatea bibliotecii pentru anul 2023 Sesiune de întrebări-răspunsuri	Raportarea datelor statistice oficiale. Modificări operate în formularul 6C. Sistemul de raportare ORT: corectitudinea evidenței și îmbunătățirea utilizării. Recomandări privind elaborarea raportului analitic.	09 noiembrie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BÎÎ Căușeni	N.Popușoi L.Osipov L.Șestacovschi
Atelier Furnizarea de servicii comunităților prin tehnologii digitale Atelier profesional online	e-Servicii și promovarea acestora prin intermediul bibliotecilor.	23 noiembrie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BÎÎ Căușeni	S.Gargalic O.Groza N.Popușoi
Atelier Realizarea unei baze de date (Cititorul Unic, catalogul intern de bibliotecă) în programul Excel	Dezvoltarea competențelor digitale privind lucrul cu foi de calcul în MO Excel	7 decembrie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BÎÎ Căușeni	S.Gargalic O.Groza N.Popușoi
Atelier de lucru Educația mediatică	Verificarea conturilor de socializare, lucrul cu instrumentele de securizare a paginii Facebook, și al telefonului mobil, familiarizarea cu programul F-Secure Safe — este o aplicație a unui antivirus pentru telefoane și planșete-tablete „Siguranța online”	14 decembrie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BÎÎ Căușeni	S.Gargalic O.Groza N.Popușoi

